

ITÄ-SUOMEN LABORATORIOKESKUKSEN
LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ

Tilinpäätös 2021

Johtokunta 25.2.2022

islab

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	3
2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	14
3 ISLAB-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	19
4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	24
5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	25
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	33
7 LIITETIEDOT	39
8 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT.....	49
9 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	50
10 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	51

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimitusjohtajan katsaus

Poikkeuksellinen vuosi takana

Vuosi 2021 oli hyvin poikkeuksellinen. Edellisenä vuonna (2020) alkanut Covid-19-pandemia toi mukanaan toiminnan ja talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyviä aikaisemmasta poikkeavia epävarmuuksia. Vuoden 2021 talousarviota laadittaessa arvioitiin, että Covid-19-analytiikka vähenee ja muuttuu tavanomaiseksi hengitystieinfektioanalytiikaksi. Helmikuussa 2022 olemme yhä kansainvälisen pandemian keskellä ja kokemus on osoittanut, että pandemian kehittymistä on vaikea tai mahdoton ennustaa ja tilanteet ovat muuttuneet nopeasti.

ISLABissa on eletty viimeiset kaksi vuotta muutoksen keskellä. Liikelaitoskuntayhtymälle hyväksyttiin vuonna 2020 strategiaohjelma, joka ohjaa toimintaamme tulevaisuuteen (2021–2025). Strategiamme ohjaa meitä laadukkaiden laboratoriopalvelujen palvelutuottajan perustehtävästä tunnetuksi ja vaikuttavaksi diagnostiikan asiantuntijaorganisaatioksi. Olemme käynnistäneet mittavia hankkeita toiminnan uudistamiseksi. Kehitämme digitalisaatiota, automatisoimme tuotantoa ja edistämme toimintaprosesseja vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita. Strategiassa on asetettu konkreettiset tavoitteet tuleville vuosille ja niiden käytäntöön viemiseksi on käynnistetty brändistrategian laadittaminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus vaikuttaa myös ISLABin toimintaan. Uusi lainsäädäntö ohjaa alueellamme toimivia hyvinvointialueita järjestämään diagnostiikkapalvelut itse ja yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa. Liikelaitoskuntayhtymämme toimii jo kolmella hyvinvointialueella ja on valmis organisaatio laboratoriopalvelujen järjestämiselle. Uusi lainsäädäntö ei tunne organisaatiomuotona liikelaitoskuntayhtymää, joten hyvinvointialueiden tulee perustaa liikelaitoskuntayhtymän tilalle hyvinvointiyhtymä. Liikelaitoskuntayhtymän toiminta siirretään uudelle yhtymälle 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueet päättävät asiasta kevään 2022 aikana.

Taloudellisesti viime vuosi oli onnistunut. Liikevaihto kasvoi vuoteen 2020 verrattuna 7,8 miljoonaa euroa. Muutettuun talousarvioon nähden liikevaihto toteutui paremmin, mutta toimintamenot pysyivät lähes talousarviossa.

Toimintaympäristön muutokset ovat edellyttäneet henkilöstöltämme sopeutumista muuttuviin tilanteisiin. Henkilöstömme on pystynyt nopeasti reagoimaan ja tekemään työnsä joustavasti, nopeasti, luotettavasti ja ammattitaitoisesti. Yhteistyö potilasasiakkaiden, asiakasorganisaatioiden kanssa on ollut sujuvaa ja omistajat ovat kiittävästi antaneet tukensa ISLABille.

Haluan lämpimästi kiittää henkilöstöämme, asiakkaitamme ja omistajiamme kuluneesta vuodesta.

Merja Miettinen
Toimitusjohtaja, professori

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Liikelaitoskuntayhtymän jäseniä ovat Pohjois-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä (Essote), Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä sekä Ylä-Savon sote-kuntayhtymä. ISLABin ydintehtävänä on tuottaa alueensa terveyskeskusten ja julkisten sairaaloiden kliinisen kemian ja -mikrobiologian sekä hematologian ja genetiikan laboratoriopalvelut. Lisäksi ISLABin palveluihin sisältyy lapsettomuushoitojen laboratoriotoimintaa. ISLAB hyödyntää laboratoriopalvelujen tuottamisen parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja, ja menettelytavat ovat yhtenäiset koko ISLABin alueella.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yhtymäkokous

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa yhtymäkokouksessa. Perustajayhteisöt valitsevat kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen kolme (3) edustajaa. Perustajayhteisön valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä yhtymäkokouksessa määräytyy vuosittain väestötietolaissa tarkoitettuun väestötietojärjestelmään otetun jäsenkuntayhtymän edustaman vuodenvaihteen (31.12.) asukasluvun mukaan siten, että perustajayhteisön valitsemilla edustajilla on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa kymmentä tuhatta (10.000) asukasta kohti. Perustajayhteisöjen valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Myöhemmin liikelaitoskuntayhtymän jäseniksi pienemmällä jäsenosuudella tulevat muut yhteisöt valitsevat kuhunkin yhtymäkokoukseen yhden (1) edustajan, jonka äänimäärä yhtymäkokouksessa määräytyy vuosittain yhteisön edustaman vuodenvaihteen (31.12.) asukasluvun mukaan siten, että edustajalla on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa viittäkymmentätuhatta (50.000) asukasta kohti.

Vuonna 2021 peruspääomalle maksettiin korkoa 1 prosentin verran.

<u>Jäsenosuudet</u>	<u>1.1.2021</u>
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	65,72
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden ky	17,21
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden ky	8,79
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	6,71
Ylä-Savon SOTE ky	1,57
	100,00

<u>Yhtymäkokouksen äänimäärät 2021</u>	<u>As.luku</u>		
<u>Perustajajäsen</u>	<u>31.12.2020</u>	<u>Äänimäärät</u>	<u>Osuus%</u>
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden ky	100 260	11	18,6 %
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	41 050	5	8,5 %
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden ky	165 595	17	28,8 %
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	245 696	25	42,4 %
<u>Muu jäsen</u>	<u>As.luku</u>	<u>Äänimäärät</u>	<u>Osuus%</u>
Ylä-Savon SOTE ky	36 341	1	1,7 %

Johtokunta

Yhtymäkokouksen nimittämä johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoskuntayhtymän toimintaa, ja vastaa liikelaitoskuntayhtymän hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtokunta on valittu vuosiksi 2017–2020 ja toimikausi jatkui v. 2021 siihen saakka, kunnes uusi johtokunta valittiin. Kuntavaalit siirtyivät kesäkuulle ja kuntien sekä kuntayhtymien toimielimien järjestäytyminen alkoi alkusyksystä. Yhtymäkokous valitsi johtokuntaan uudet jäsenet 30.11.2021. Vuonna 2021 johtokunta kokoontui 13 kertaa.

Johtokunnan kokoonpano 1.1.2021-30.11.2021:

Varsinaiset jäsenet

Risto Kortelainen (vpj 31.7.2021 saakka, pj 1.8.2021 alk.)
Panu Peitsaro
Ilkka Naukkarinen
Merja Miettinen (pj 31.7.2021 saakka)
Juha Hartikainen
Riitta Smolander
Jere Penttilä (14.3.2021 saakka)

Varajäsenet

Jarmo J. Koski
Saara Tavi
Juha Mustonen
Antti Hedman
Heikki Löppönen
Risto Ockenström
Asko Saatsi

Johtokunnan kokoonpano 1.12.2021 alkaen:

Varsinaiset jäsenet

Risto Kortelainen (pj)
Saara Tavi
Ilkka Naukkarinen
Antti Hedman (vpj)
Juha Hartikainen
Riitta Smolander
Johanna Bjerregård-Madsen

Varajäsenet

Jarmo J. Koski
Minna Marjakangas
Susanna Wilén
Olavi Airaksinen
Heikki Löppönen
Eija Jestola
Sakari Kela

Johtokunnan esittelijänä toimi liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja, ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja. Johtavalla ylilääkärillä ja talousjohtajalla on läsnäolo-oikeus kokouksissa.

Konsernijohto ja aluelaboratoriot

Johtokunnan alaisuudessa toimii konsernijohto, jota johtaa toimitusjohtaja. Konsernijohtoon tehtävänä on mm. huolehtia liikelaitoskuntayhtymän johtamisesta ja siihen liittyvistä hallinnollisista tehtävistä, ohjata, tukea ja seurata liiketoimintayksiköiden toimintaa, huolehtia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja valvoa niiden toteutumista. Konsernijohto valmistelee ISLABin johtokunnan ja yhtymäkokouksen sekä IslabVerkko Oy:n yhtiökokouksen ja hallituksen käsiteltävät asiat ja huolehtii niiden päätösten täytäntöönpanosta, huolehtii toiminnan rahoituksesta ja työnantajan edunvalvonnasta sekä sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä. Yhtymäjohtoon vastuualueita ovat tuotanto ja prosessit, lääketieteelliset toiminnot, palvelut ja viestintä, yleishallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto ja tietohallinto. Aluelaboratorioiden johtajat vastaavat paikallisesti palvelutuotannosta. Aluelaboratorioita on kolme: Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon aluelaboratoriot.

Konsernijohto tilikaudella:

Toimitusjohtaja	Merja Miettinen (8/2021 alkaen) Jan Tollet (7/2021 saakka, virkavapaalla)
Johtava ylilääkäri ja Etelä-Savon aluelab.johtaja	Päivi Ylikangas
Hallintojohtaja	Anu Tervala
Talousjohtaja	Heidi Aho (4/2021 alkaen)
Henkilöstöjohtaja	Jaana Lyhykäinen
Tietohallintojohtaja	Mikko Mättö
Tuotantojohtaja	Sari Väisänen
Pohjois-Savon aluelab. johtaja	Katariina Vuorenmaa
Pohjois-Karjalan aluelab. johtaja	Risto Laitinen
Palvelu- ja viestintäpäällikkö	Satu Myller
Taluspäällikkö	Henna Itkonen (3/2021 saakka)

Toiminnan kehitys

Palvelutuotanto

ISLABin toimintamalli perustuu sopimukseen kliinisten laboratoriopalveluiden tuottamisesta sekä omistajina toimiville julkisille terveydenhuollon erikoissairaanhoidon (ja perusterveydenhuollon) yksiköille, että perusterveydenhuollon laboratoriotoimintonsa ISLABille luovuttaneille kunnille. Yhtymäkokouksen asettaman tavoitteen mukaan jäsenyhteisöjen ja yhteistyökuntien tarvitsemat kliinisen kemian, hematologian, kliinisen mikrobiologian sekä kliinisen genetiikan laboratoriopalvelut tuotetaan laadukkaasti, nopeasti ja kustannustehokkaasti.

Vuonna 2021 tuotettujen suoritteiden määrä kasvoi noin 6,1 prosenttia edellisvuoteen nähden. Tutkimusten määrässä palattiin vuoden 2019 tasolle. Tosin vuonna 2021 tutkimusten määrää nostaa Covid analytiikka. EKG-rekisteröintejä tehtiin noin 70.000 kappaletta (-19 %) ja INR-tutkimuksia edelleen vähemmän kuin edellisellä vuonna (-19 % > -17 %). Tutkimuspalveluiden ja verituotteiden myyntituotoista 97,3 % tulee palvelujen myynnistä liikelaitoskuntayhtymän jäsenille ja niille yhteistyökunnille, jotka ovat liikkeenluovutuksen periaatteella siirtäneet laboratoriopalvelunsa ISLABille. Verituotteiden osuus liikevaihdosta on noin 5 %, ja niiden myynti kohdistuu pääasiassa alueen keskussairaaloille.

Vaikka liiketoiminnan tulospäätökset ovat pandemiasta johtuen vuoden 2021 lopussa hyvät, ISLABin tulee varautua muuttuvaan toimintaympäristöön. Hyvinvointialueiden käynnistyminen vuonna 2023 tulee vaikuttamaan merkittävästi tuotantovolyymeihin, kun hyvinvointialueilla siirrytään yhtenäisiin käytäntöihin ja alueiden rahoitusmalli edellyttää toimintojen uudelleen tarkastelemista.

Suoritteet vuonna 2021	ISLAB 2021	ISLAB 2020	Ero (kpl)	Ero (%)
Näytteenotto	1 204 173	1 194 425	9 748	0,8 %
Tutkimukset	7 691 516	7 189 871	501 645	7,0 %
Yhteensä	8 895 689	8 384 296	511 393	6,1 %

Suoritteet vuonna 2021	KONSERNI 2021	KONSERNI 2020	Ero (kpl)	Ero (%)
Näytteenotto	1 221 257	1 210 917	10 340	0,9 %
Tutkimukset	7 818 359	7 301 680	516 679	7,1 %
Yhteensä	9 039 616	8 512 597	527 019	6,2 %

Toimintajärjestelmän kuvaus

ISLABin palvelutuotanto ja asiantuntijatyö perustuvat osaamisalue toimintaan, jota johtavat lääketieteelliset vastuualuejohtajat. Osaamisalue toiminta on yhteistä koko ISLABille, ja tavoitteena on toiminnan yhtenäisyys. ISLABilla on kaikkiin toimintoihin ja tuotantoon asianmukaiset toimiluvat.

ISLAB on FINAS-akkreditointipalvelun (FINAS, Finnish Accreditation Service) akkreditoima testauslaboratorio n:o T072. ISLABin toimintajärjestelmä on akkreditoitu perustuen standardiin SFS-EN ISO/IEC 15189:2013 (Lääketieteelliset laboratoriot/Erityisvaatimukset laadulle ja pätevyydelle), joka ottaa huomioon ISLABin koko tuotantoprosessin näytteenotosta tuloksen vastaamiseen, ja korostaa asiakasyhteistyön merkitystä toiminnan kehittämisessä. Akkreditointi kattaa kaikki kolme aluelaboratoriota ja sen piirissä ovat kliinisen kemian, hematologian, kliinisen mikrobiologian ja genetiikan erikoisalat sekä näytteenotto.

ISLABin kantasolulaboratorio on vastannut Kudoslain (101/2001) puitteissa Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) sisätautien ja lastentautien yksiköiden potilaiden hoidossa käytettävien kantasolusiirteiden käsittelystä ja säilytyksestä, ja IVF-laboratorio Kudoslain ja Hedelmähoitoilain (1237/2006) puitteissa KYSin naistentautien yksikön hedelmähoitoilain hoidoissa käytettävien kantasolujen käsittelystä, säilytyksestä ja in vitro -hedelmähoitoilain hoidosta.

ISLABin aluelaboratorioiden verikeskukset ovat huolehtineet verivalmisteiden hankinnasta SPR Veripalvelusta osastojen tarpeiden mukaisesti, sekä pitäneet varmuusvarastoja hätätilanteiden varalle. Varmuusvarastojen määrä on sovitettu sairaalan käytäntöihin. Verikeskukset ovat raportoineet vaaratilanteet ja verensiirron haittavaikutukset SPR Veripalvelulle ja sitä kautta tarvittaessa Fimealle.

Asiakkuudet ja yhteistyö

Liikelaitoskuntayhtymän asiakkaita ovat sekä sairaalat ja terveyskeskukset (asiakasyhteisöt) että laboratoriotutkimuksiin tulevat yksittäiset potilaat (yksityishenkilöt). ISLABin omistajista Essote, Siun sote ja Sosteri (ISSHP) sekä Ylä-Savon sote kuntayhtymä toimivat alueellisina sekä perusterveydenhuollosta että erikoissairaanhoidosta vastaavina organisaatioina, mutta Pohjois-Savon alueella on yhä useita erillisiä kuntia ja kuntayhtymiä, joskin osa perusterveydenhuollosta kuuluu sielläkin PSSHP:iin KYSTERI-liikelaitoksen myötä. Alueen kaikki kunnat ja kuntayhtymät ovat kuitenkin siirtäneet laboratoriopalveluiden tuotantovastuun liikkeenluovutuksen periaatteilla ISLABille.

Asiakasyhteisöjen kanssa käydään jatkuvaa ja suunnitelmallista vuoropuhelua alueellisten ja paikallisten neuvotteluryhmien kautta. Neuvotteluryhmien tehtävänä on arvioida palveluiden laadun toteutumista ja keskustella mahdollisista toiminnan muutostarpeista. Muutamit kunnat ovat viime vuosien aikana toteuttaneet terveydenhuollon palveluiden ulkoistamisen yksityiselle toimijalle, mutta ne ovat näistä ratkaisuista riippumatta kaikki jatkaneet ISLABin palveluiden käyttäjinä.

Koulutusyhteistyö asiakasyhteisöjen kanssa on tärkeä osa laadukasta laboratorioprosessia, tulosten luotettavuutta ja potilasturvallisuutta. Vuonna 2021 pidettiin asiakasorganisaatioillemme näytteenottoa ja vierianalytiikkaa koskevia perehdytystilaisuuksia, joihin osallistui lähes 500 terveydenhuollon ammattilaista. Perehdytymisen tueksi on tuotettu myös videomateriaalia, jotka mahdollistavat itsenäisen perehdytymisen ja kertaamisen joustavasti.

Covid-19 -pandemian vuoksi tehtiin muutoksia näytteenottopisteiden järjestelyihin ja aukioloaikoihin. Yhä useampi näytteenottopiste siirtyi pakolliseen ajanvaraukseen, jotta potilasvirtoja pystyttiin hallitsemaan paremmin, ja varmistamaan turvallisempi asiointi näytteenotossa. Potilasasiakkailta on saatu palautetta internetin palautekanavista ja näytteenottotiloissa olevilla palautelomakkeilla. Näytteenoton asiakaspalautteen kokonaisarvosana oli 4,2 asteikolla 1-5 (5= erinomainen).

Talouden kehitys

Vuoden 2021 talousarvio suunniteltiin yhtymäkokouksen määräämällä tavalla ylijäämäiseksi siten, että keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettaisiin, ja että edellytykset liikelaitoskuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvattaisiin. Liikelaitoskuntayhtymän vuoden 2021 ennakoitu liikevaihto oli noin 62,4 milj. euroa, ja liikeylijäämä 0,4 milj. euroa, ja tilikauden ylijäämä varausten ja verojen jälkeen 0,3 milj. euroa. Talousarviota 2021 laadittaessa toiminnan suunnittelun lähtökohdaksi otettiin vuoden 2019 taso, huomioiden kuitenkin pandemian vaikutus analytiikkaan vuoden 2021 alkupuolelle. Oletuksena oli, että pandemia päättyisi vuoden 2021 aikana. ISLABin oman tuotannon hinnoitteluun ei tehty yleiskorotusta, mutta yksittäisiin hintoihin tehtiin muutoksia kustannusvastaavuuden periaatteella. Alihankintana tuotettavien tutkimusten hinnat määräytyivät voimassa olevien kilpailutusten ja hankintapäätösten perusteella. Kustannusvastaavuus huomioitiin myös näytteenottomaksua määriteltäessä.

Covid-19 -testausmäärät pysyivät kuitenkin korkealla tasolla lähes koko vuoden. Kansallisen testausstrategian muutos vaikutti testausmääriin vain hetkellisesti loppusyksystä, ja vuoden lopussa testausmäärät lähtivät uudelleen nopeaan nousuun. Lokakuussa tehtiin talousarviomuutos, jossa liikevaihdon arvioitiin olevan 73,8 milj. euroa ja liikeylijäämän 5,0 milj. euroa. Talousarviomuutosten kanssa samanaikaisesti päätettiin alentaa Covid-tutkimusten hintaa takautuvasti, mikä toteutettiin kaikille Covid-tutkimuksille tilanteille asiakkaille. Asiakkaille palautettiin noin 4,7 milj. euroa.

Vuoden 2021 taloudellinen tulos oli kuitenkin edelleen ennakoitua parempi. Tähän vaikutti erityisesti korkeat Covid-19 -testausmäärät marras- ja joulukuussa, sekä perusanalytiikan arviota parempi toteuma. Vuoden 2021 liikevaihdoksi muodostui 77,96 milj. euroa, joka oli 4,2 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Liikeylijäämä oli 8,65 milj. euroa. Tilikauden tuloksesta esitetään tehtäväksi uusia investointivarauksia 3,28 milj. euroa, jolloin varausten ja verojen jälkeen ylijäämäksi jää 5,6 milj. euroa.

1.3 Henkilöstöasiat

Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuoden 2021 lopussa ISLABin palveluksessa oli 585 työntekijää. Vakinaisen henkilöstön määrä on kasvanut Pohjois-Savon aluelaboratorioissa ja muualla se on hieman laskenut. Henkilöstökulut kasvoivat vuoteen 2020 nähden 0,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen kasvuun on vaikuttanut osaltaan Covid-19 -pandemiasta johtuva henkilöstöresurssien lisäys sekä huhtikuussa 2021 tehty virka- ja työehtosopimuksen mukainen yleiskorotus 1 %.

Henkilöstömäärä 31.12.	2021		2021	2020	
	kaikki	vakinainen	HTV	kaikki	vakinainen
Pohjois-Savon aluelaboratorio	324	272	289	311	249
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	149	131	132	150	133
Etelä-Savon aluelaboratorio	93	74	89	99	77
Hallinto	19	15	17	16	15
YHTEENSÄ	585	492	527	576	474

Vuoden 2021 lukujen lähdejärjestelmä on ohjelmavaihdoksesta johtuen muuttunut. HTV = palkallisten palveluksessaolopäivistä vähennetty palkattomat päivät, tunnusluku henkilöstökertomuksesta annetun suosituksen mukainen. Vastaavaa vertailutietoa ei ole saatavissa vuodelta 2020 ohjelmavaihdoksen vuoksi.

Ikärakenne - vakinaiset	2021	
	määrä	% osuus
alle 30 v.	18	4 %
30-34 v.	57	12 %
35-39 v.	63	13 %
40-44 v.	55	11 %
45-49 v.	52	11 %
50-54 v.	73	15 %
55-59 v.	86	18 %
60-64 v.	80	16 %
yli 65 v.	6	1 %

Vaihtuvuus - vakinaiset	2021	
	alkaneet	päättyneet
Pohjois-Savon aluelaboratorio	43	19
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	9	11
Etelä-Savon aluelaboratorio	11	15
Hallinto	3	4
YHTEENSÄ	66	49

Vuoden 2021 aikana vakinaisia palvelusuhteita alkoi 66 kpl, joista 53 oli laboratoriohoitajia tai tutkimusapulaisia. Päättyneitä vakinaisia palvelusuhteita oli yhteensä 49, joista 36 oli laboratoriohoitajia tai tutkimusapulaisia. Eläköitymisiä oli 15 kpl.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työhyvinvoinnin kehittäminen on olennainen osa ISLABin henkilöstöjohtamista. ISLABissa kehitystyötä tehdään jatkuvasti yhteistyössä eri henkilöstöryhmien välillä sekä yhteistyötoimikunnassa, johon työsuojelutoimikunta on ISLABissa yhdistetty. Työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty ajanjaksolle vv. 2018 – 2021 osaksi henkilöstöstrategiaa. Toimintaohjelman painopiste on ennakoivassa työsuojelussa, ja yhtenä keskeisenä tavoitteena on työhyvinvoinnin huomioiminen päivittäisessä johtamisessa ja ammatillisessa toiminnassa. Laboratoriotilojen uudistusten jatkuessa eri aluelaboratorioissa on henkilöstön laajalla osallistumisella merkittävä osuus tilasuunnittelun ja käytön onnistumisessa.

Henkilökunnalla on käytössään ePassi-Flex (liikunta, kulttuuri ja hyvinvointi) omaehtoista hyvinvoinnin ylläpitoa varten. Henkilökunta käyttää passia aktiivisesti.

Sairauspoissaolot ovat yksi keskeinen seurattava mittari. Vuoden 2021 alusta vaihtui henkilöstötietojärjestelmä, jonka vuoksi seurattavat tunnusluvut voivat poiketa vuoteen 2020 verrattuna. Sairauspoissaoloihin ja erityisesti lyhyisiin jaksoihin vaikuttaa osaltaan Covid-19-pandemiasta aiheutuvat lyhyet poissaolot.

Työterveyshuollon toimijoiden kanssa tehdään yhä ratkaisukeskeisempää yhteistyötä. Poissaolojen seuranta on yhtenäistetty ja työterveyshuollot raportoivat sairausperusteiset poissaolot diagnosiryhmittäin sekä poissaolon pituuden mukaan. Tilastoihin sisällytetään myös esimiehen antamat luvanvaraiset sairauspoissaolot, joten seuranta on pystytty tehostamaan ja korjaavia toimenpiteitä kohdistamaan paremmin.

	2021
Sairauspoissaolot	% osuus
1-7 pv	34 %
8-29 pv	37 %
30-59 pv	15 %
60-89 pv	4 %
90-179 pv	9 %
yli 180 pv	0 %
Sairauspoissaolopäivien määrä yhteensä / henkilötyövuosi (HTV)	21,6

Sairauspoissaoloja ovat sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista aiheutuvat poissaolot. Sisältää palkalliset sairauspoissaolopäivät.

Osaamisen hallinta

Henkilökunnan osaaminen ja asiantuntemus takaavat osaltaan laadukkaan ja taloudellisen palvelutuotannon. Vuonna 2021 ammatillisen täydenniskoulutuksen määrä väheni edellisiin vuosiin verrattuna. Covid-19-pandemian aiheuttaman koulutustilaisuuksien vähenemisen ja toisaalta sen aiheuttaman työpaineen vuoksi keskityttiin välttämättömien laite-, väline- ja järjestelmämuutosten vaatimiin perehdytyksiin ja koulutuksiin.

Ammatilliseen täydenniskoulutukseen vuonna 2021 osallistui 24 % henkilökunnasta. Koulutustapahtumista 25 % oli ISLABin järjestämää omaa täydenniskoulutusta, joista 96 % järjestettiin etäkoulutuksena. Ulkoisista täydenniskoulutuksista 39 kpl oli HUSin järjestämiä seminaareja, osallistuimme koulutusyhteistyön puitteissa. Täydenniskoulutustapahtumien vaikuttavuutta emme kulu-neena vuonna pystyneet arvioimaan vähäisen osallistujamäärän ja sähköisen palautejärjestelmän teknisten ongelmien takia.

Ammatillinen täydenniskoulutus vuonna 2020-2021

2021	Koulutukset (kpl)	Koulutuspäivät (kpl)	Osallistujat (hlöä)
Sisäinen	25	49	188
Ulkoisen	75	106	254
Yhteensä	100	155	442

Koulutuspäivät/HTV (527): 0,3 (järjestelmämuutoksen vuoksi HTV ei ole täysin vertailukelpoinen vuoteen 2020 verrattuna)

2020	Koulutukset (kpl)	Koulutuspäivät (kpl)	Osallistujat (hlöä)
Sisäinen	30	118	472
Ulkoisen	88	199	335
Yhteensä	118	317	807

Koulutuspäivä/työpanos (439,8): 0,7

Lähde: Koulutusrekisteri. Koulutusrekisteriin kirjataan koulutustapahtumat ja osallistumiset. Koulutusrekisteriin kirjataan koulutustilaisuuden kesto (1 tunti = 0,1 koulutuspäivää, 2 tuntia = 0,2 koulutuspäivää, 3 tuntia = 0,3 koulutuspäivää, 4-5 tuntia = 0,5 koulutuspäivää, 6-8 tuntia = 1 koulutuspäivä). Koulutuspäivien määrä = koulutuksen pituus x osallistujien määrä muutettuna kokonaisiksi päiviksi. Osallistumisen määrä = osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärä.

Organisaation sisällä osaamista jaettiin ajankohtaisista aiheista järjestetyissä ns. Pop-Up-koulutuksissa ja tietoisuuksissa. Näitä lyhyitä alle tunnin tilaisuuksia kirjattiin 18, jotka kaikki jaettiin etäyhteydellä koko ISLABin alueelle ja niihin osallistui 106 työntekijää. Nämä ovat vaikuttava osaamisen kehittämisen ja ylläpitämisen keinoja.

Vuonna 2021 jatkettiin perehdytyksen ja laitekoulutusten kehittämistä tuottamalla organisaatiotasoisia perehdytysohjelmia sekä perehdytys- ja koulutusvideoita. Tavoitteena on säästää perehdytykseen käytettävää resurssia ja parantaa perehdytyksen laatua tekemällä siitä tasalaatuista koko ISLABin tasolla, sekä muuttamalla perehdytystä syväperehdytymiseksi samalla resurssilla. Videot ovat käytettävissä myös osaamisen kertaamiseen. Omalla henkilökunnalla oli vuonna 2021 käytettävissä 37 videota, joita katsottiin 1563 kertaa ja katsomiseen käytettiin aikaa 58 tuntia.

Vuonna 2021 aloitettiin osaamisen hallinnan järjestelmän (OSS) käyttöönoton valmistelu. Järjestelmä mahdollistaa osaamisen systemaattisen seurannan ja osaamisen kehittämisen strategien painopistealueiden mukaisesti (mm. houkutteleva osaajayhteisö). Järjestelmä auttaa henkilökuntaa myös ottamaan vastuuta omasta osaamisestaan ja kehitystarpeistaan. OSS otetaan käyttöön vuoden 2022 alussa.

Opetus ja tutkimustoiminta

Kliinisen kemian ja kliinisen mikrobiologian opetus- ja tutkimustoiminta kuuluvat liikelaitoskuntayhtymän tehtäviin. ISLABin henkilökunta Kuopiossa on yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa osallistunut lääketieteeseen, hammaslääketieteeseen ja terveyden biotieteiden ja farmasian perusopetukseen, opinnäytetöiden ohjaamiseen, sekä ammatillisen jatkokoulutuksen toteutukseen. Itä-Suomen yliopiston kliinisen mikrobiologian ja kliinisen kemian professorit toimivat ISLABissa erikoisalajensa mukaisissa asiantuntijatehtävissä.

ISLAB tekee aktiivista yhteistyötä ammattikorkeakoulujen ja -oppilaitosten kanssa myös bioanalytiikkokoulutuksessa. Vuonna 2021 saatiin opiskelijoiden harjoittelut toteutettua Covid-19 pandemiasta huolimatta. Savonia ammattikorkeakoulun kanssa sovittiin yhteistyöstä bioanalytikkojen satelliittikoulutuksen järjestämisestä Joensuun, Mikkelin ja Savonlinnan alueilla.

1.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Kuntalain mukaan yhtymäkokous päättää sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista ja johtokunta vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtokunta antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimitusjohtaja, aluelaboratorioiden johtajat, konsernijohtajan tehtävänkaltijat sekä esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueillaan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat olennainen osa strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta, poikkeamiin reagoimista sekä suoriutumisen arviointia. Nämä elementit on sisällytetty myös ISLABin toimintajärjestelmään mm. sisäisten ja ulkoisten auditointien, poikkeamaseurannan ja riskien hallinnan osalta.

Liikelaitoskuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje tullaan päivittämään vuoden 2022 aikana. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet päivitettiin vuonna 2021.

Sisäinen valvonta

Vuonna 2021 sisäistä valvontaa on toteutettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Lisäksi laadittiin erillinen sisäisen valvonnan suunnitelma, jonka mukaan tarkastustoimenpiteitä toteutettiin. Suunnitelma päivitetään jatkossa vuosittain.

Päätöksentekoa ja hallintoa ohjaa hallintosääntö sekä toimivallan siirtoa koskeva toimintaohje. Hallintosääntö päivitettiin vuoden 2021 alusta lukien ja toimivallan siirto-ohje tuli voimaan 1.4.2021. Toimivallan siirto-ohjetta päivitettiin uudelleen 17.12.2021 alkaen. Hallintosäännössä ja toimivallan siirto-ohjeessa on määritelty toimivallat sekä vastuut. Toimivallan siirto-ohjetta edelsivät vuosittain uudistetut delegointipäätökset. Sisäisessä valvonnassa tarkastetaan muun muassa päätösten oikeellisuutta ja toimivallan perusteita.

Toiminnan ja talouden seurannassa on käytössä säännöllinen raportointi. Taloutta ja toimintaa raportoidaan kuukausittain alueellisissa johtotiimeissä, ISLABin johtoryhmässä sekä johtokunnassa. Viikoittain kokoontuvassa johtotiimissä käsitellään ajankohtaisia asioita tilanteen mukaan. Johtotiimi seuraa ja ohjeistaa taloutta, toimintaa sekä hallintoa.

Talous- ja henkilöstöhallinnossa on keskeistä erilaisten vaarallisten työyhdistelmien ehkäisy ja, että ostotoimintoja suorittavat niihin oikeutetut henkilöt. Laskujen hyväksyjien ja asiatarkastajien tulee olla eri henkilöitä. Toimivalta laskujen hyväksymiseen perustuu hallintosääntöön, toimivallan siirto-ohjeeseen tai delegointipäätökseen. Tietojärjestelmiin käyttöoikeudet anoo esimies ja ohjelmien käyttöoikeudet tulee tarkistaa säännöllisesti. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut ostetaan ulkopuoliselta toimijalta, jonka kanssa pidetään säännölliset operatiiviset sekä johdon palaverit. Palaverissa seurataan toimintaa, reagoidaan mahdollisiin poikkeamiin ja sovitaan kehitysasioista.

ISLABin johtokunta on kokouksessaan 25.2.2022 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja tarkastuksen raportin, jossa todetaan, että sisäisen valvonnan toteutus on vastannut siitä annettua ohjeistusta.

Riskien hallinta

Toimitusjohtaja vastaa ISLABin riskienarvioinnin kokonaistoteutuksesta ja sitä käsitellään myös sisäisen valvonnan raportissa. ISLABin riskienarvioinnin yhteenvedo tarkistetaan vuosittain osana johdon katselmusta. Riskitekijöiden arviointi on dokumentoitu Granite-ohjelmiston avulla. Erillinen riskienarvioinnin yhteenvedo on käsitelty johdon katselmuksessa omana asiakohdanaan, ja Granite-ohjelmiston avulla tuotetut aluelaboratoriokohtaiset yhteenvedot ovat nähtävillä ISLABin intranetissä. ISLABin riskit voidaan jakaa toimintaympäristöön liittyviin riskeihin, tuotannolliseen toimintaan kohdistuviin riskeihin sekä taloudellisiin riskeihin.

Toimintaympäristöön liittyvät riskit (strategiset riskit)

Hyvinvointialueiden käynnistyminen tulee vaikuttamaan merkittävästi ISLABin toimintaympäristöön. ISLABin nykyiset omistajasairaanhoitopiirit lakkaavat, ja sulautuvat hyvinvointialueisiin. Hyvinvointiyhtymien rahoitusmalli ja toiminnallinen muutos tulevat vaikuttamaan myös ISLABilta ostettaviin palveluihin. Uusi sote-lainsäädäntö ei mahdollista ISLABin nykymuotoista organisaatiomuotoa eli liikelaitoskuntayhtymää, joten laboratoriotoiminnan jatkumiseksi nykyisellä mallilla suunnitellaan vuoden 2022 aikana perustettavaa hyvinvointialueiden yhteisesti omistamaa hyvinvointiyhtymää.

Tuotannolliseen toimintaan kohdistuvat riskit (toiminnalliset riskit)

ISLABin tuotannolliseen toimintaan kohdistuvat riskitekijät voidaan jakaa kolmeen ryhmään: palvelutuotannon ja tukitoimintojen riskit, johtamisjärjestelmän riskit ja henkilöstöriskit.

Palvelutuotannon riskit

Tuotantojärjestelmän riskit

Tuotantojärjestelmään liittyviä riskejä hallitaan suunnitelmallisen toimintajärjestelmän avulla. Akkreditoitua (FINAS, T072) toimintajärjestelmää arvioidaan sekä sisäisesti että ulkoisesti (FINAS) kaikissa aluelaboratorioissa. Kaikki aluelaboratoriot ovat akkreditoinnin piirissä. Yhtenäinen laitekanta, analyysituotannon varalaiteverkosto sekä kattava kuljetusjärjestelmä helpottavat reagointia ongelmatilanteisiin. Julkisen sektorin suurimpien laboratorio-toimijoiden kesken solmittu terveydenhuoltolakiin perustuva yhteistyösopimus parantaa osaltaan palvelutuotannon riskien hallintaa. Sairaalakokonaisuuksien ja laboratoriotilojen laajat peruskorjaushankkeet sekä ennakoimattomat rakennusteknisistä ongelmista johtuvat tuotannon uudelleenjärjestelyt on tunnistettu tuotantojärjestelmän riskitekijäksi.

ISLABin tuotannollisten tietojärjestelmien ennakoimattomiin katkoksiin varaudutaan ohjeistamalla menettelytavat kiireisen analytiikan tuottamiseksi myös tietojärjestelmäkatkosten aikana.

Tietosuoja - ja tietoturvariskit

Tietosuojariskejä hallitaan menettelytapojen ohjeistuksella ja koulutuksella, salasanaikäytännöllä, laboratoriotilojen kulunvalvonnalla sekä rajoittamalla tietojärjestelmien käyttöoikeuksia työtehtävien mukaan. Tuotannollisten tietojärjestelmien toimittajien kanssa tehdyissä sopimuksissa on huomioitu tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät menettelyt.

Johtamisjärjestelmän riskit

ISLABin johtamisjärjestelmää on uudistettu ja vastuita on jaettu hallintosäännön ja toimivallan siirto-ohjeen mukaisesti. Uudenlainen johtamisjärjestelmä edellyttää ohjeiden yhtenäistämistä, päätösten seurantaan sekä tehtäväkuvien ja vastuiden selkiyttämistä. Henkilöstöriskien ennakoimiseksi tulee olla selkeät sijaisuudet ja varallaolosuunnitelmat.

Henkilöstöriskit

Henkilöstön saatavuus on noussut keskeiseksi riskiksi ja ammattitaitoista henkilöstöä on yhä vaikeampaa saada. Johtamisjärjestelmän ja tietojärjestelmien uudistuminen edellyttää erilaisten henkilöstöohjeiden päivittämistä. Varallaolojärjestelmät ja sijaisuudet tulee olla määriteltynä.

Taloudelliset riskit

Taloudellisia riskejä ovat tulorahoituksen riittävyys, menojen kasvu sekä investointitarpeet. Tulorahoituksen riittävyys suhteessa menojen kasvuun liittyy erityisesti perustoimintaan. Riskin hallitsemiseksi tavoitteena on tehdä laaja kustannuslaskenta. Investointitarpeet ovat merkittävät tulevina vuosina, mutta niihin on saatu tehtyä osittain investointivarauksia. Vahinkoriskeihin on varauduttu kattavilla vakuutuksilla.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

1 000 €	2021	2020	Muutos %
Liikevaihto	77 961	70 158	11,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	325	437	-25,7 %
Materiaalit ja palvelut	-34 799	-30 972	12,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-20 050	-16 842	19,1 %
Palvelujen ostot	-14 749	-14 131	4,4 %
Henkilöstökulut	-27 020	-26 223	3,0 %
Palkat ja palkkiot	-22 261	-21 766	2,3 %
Henkilösivukulut	-4 759	-4 458	6,8 %
Eläkekulut	-3 907	-3 762	3,8 %
Muut henkilösivukulut	-852	-696	22,5 %
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-806	-627	28,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-7 005	-6 305	11,1 %
LIIKKEYLI/ALIJÄÄMÄ	8 656	6 468	33,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-71	-39	82,1 %
Korkotuotot	5	-5	-188,4 %
Muut rahoitustuotot	0	0	
Muille maksetut korkokulut	-30	0	
Korvaus peruspääomasta	-32	-32	0,0 %
Muut rahoituskulut	-14	-2	564,0 %
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 584	6 429	33,5 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	8 584	6 429	33,5 %
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-261	-115	127,9 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)/vähennys (+)	-2 717	-3 456	-21,4 %
Tuloverot	-13	-6	121,7 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	5 592	2 852	96,1 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	54,7	68,2	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	54,9	68,2	
Voitto, %	11,0	9,2	

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$. Tunnusluku kertoo sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.
Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton.

Voitto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$. Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Toiminnan rahoitus

1 000 €	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Likeyli/alijäämä	8 656	6 468
Poistot ja arvonalentumiset	806	627
Rahoitustuotot ja -kulut	-71	-39
Tuloverot	-13	-7
	9 377	7 049
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 646	-1 053
	-1 646	-1 053
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	7 732	5 996
Oman pääoman muutokset	-2 852	50
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen muutokset	10	0
Saamisten muutos	1 691	-2 074
Korottomien velkojen muutos	1 598	706
	3 298	-1 368
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	446	-1 318
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 178	4 678
Rahavarat 31.12.	18 560	10 382
Rahavarat 1.1.	10 382	5 704
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 178	4 678
TUNNUSLUVUT RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, €	3 376	2 462
Investointien tulorahoitus, %	569,8	669,5
Kassan riittävyys (pv)	96	59
Quick ratio	2,5	2,2
Current ratio	2,5	2,2

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$ Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja).

Lainanhoitokatetta ei esitetä, koska ei ole korollisia pitkäaikaisia tai lyhytaikaisia lainoja.

Kassan riittävyys (pv)

$365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$. Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Quick ratio

$(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

$(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 31.12., 1000 €	2021	2020	VASTATTAVAA 31.12., 1000€	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 082	2 242	OMA PÄÄOMA	10 696	7 956
Aineettomat hyödykkeet	207	65	Peruspääoma	3 187	3 187
Aineettomat oikeudet	207	64	Edellisten kausien yli-/alijäämä	1 917	1 917
Ennakkomaksut	0	2	Tilikauden yli-/alijäämä	5 592	2 852
Aineelliset hyödykkeet	2 731	2 034	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Koneet ja kalusto	2 557	1 994	VARAUKSET	7 730	4 751
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	174	40	Poistoero	913	651
Sijoitukset	143	143	Vapaaeht. varaukset	6 817	4 100
Osakkeet ja osuudet	143	143	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 543	19 056	Lahjoitusrahastojen pääoma	10	0
Saamiset	6 982	8 673	VIERAS PÄÄOMA	10 189	8 591
Lyhytaikaiset saamiset	6 982	8 673	Lyhytaikainen	10 189	8 591
Myyntisaamiset	5 891	7 805	Ostovelat	5 172	3 376
Muut saamiset	1 092	868	Muut velat	147	22
Siirtosaamiset	0	0	Siirtovelat	4 870	5 192
Rahoitusarvopaperit	14 746	0			
Rahat ja pankkisaamiset	3 814	10 382			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>28 624</u>	<u>21 298</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>28 624</u>	<u>21 298</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT	2 021	2 020			
Omavaraisuusaste, %	64,4	59,7			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,0	12,2			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	7 509	4 768			
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 661	1 775			

Omavaraisuusaste, %

$100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$.
Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut. Tunnusluku sisältää liitetiedoissa olevan vuokravastuiden määrän.

Lainakanta 31.12. ja lainsaamiset 31.12. tunnuslukua ei esitetä, koska korollista vierasta pääomaa ei ole.

2.4 Kokonaistulot ja -menot

Liikelaitoskuntayhtymän kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien ulkoiset tulot ja menot sekä rahoitustapahtumat.

LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	78 286	Toimintakulut	-68 837
Korkotuotot	5	Muut rahoituskulut	-76
		Investoinnit	
		Investointimenot	-1 646
		Rahoitustoiminta	
		Oman pääoman muutokset	-2 852
Kokonaistulot yhteensä	78 291	Kokonaismenot yhteensä	-73 411

3 ISLAB-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymän konserni muodostuu liikelaitoskuntayhtymästä ja sen 100 % omistamasta tytäryhtiöstä, kilpailuilla markkinoilla toimivasta IslabVerkko Oy:stä. Henkilöstö ja tuotannontekijät ovat ISLABin kanssa yhteiset, ja tuotannosta syntyvät kustannukset jaetaan aiheuttamisperiaatteella toimijoiden välisen kustannustenjakosopimuksen mukaisesti.

IslabVerkko Oy:n keskeisimpänä toimialana ovat laboratorio- ja lääkäripalvelut, opetus- ja tutkimustoiminta, mutta toistaiseksi tuotetaan vain kliinisiä laboratoriopalveluita kilpailuilla markkinoilla toimiville terveystaluiden tuottajille. Palvelutuotantoon kuuluvat ensisijaisesti kliinisen kemian ja laboratoriohematologian sekä kliinisen mikrobiologian erikoisalojen diagnostiset tutkimukset. Lisäksi IslabVerkko Oy tuottaa perustasoisia kliinisen fysiologian erikoisalan tutkimuksia ja näytteenottopalveluita. Verikeskustoiminta ja verikeskustutkimukset eivät toistaiseksi kuulu palveluvalikoimaan.

IslabVerkon ennakoitu liikevaihto oli 0,65 milj. euroa ja toteuma 0,7 milj. euroa. Toimintakulut hieman kasvoivat ennakoituun nähden ja tilikauden tulokseksi muodostui -5.858 euroa. ISLAB-konsernin tulos on 8,56 milj. euroa ylijäämäinen, joka on käytännössä emoyhtymän tulos.

3.1 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin kesällä 2021 ja uudistus tulee voimaan vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. ISLABin toiminta-alueella hyvinvointialueita on kolme: Pohjois-Savon hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja Etelä-Savon hyvinvointialue.

Uudistus muuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja tuottamisvastuun yhdessä rahoituksen kanssa. Hyvinvointialueiden perustamisen myötä diagnostiikkapalvelut on organisoitava uudelleen hyvinvointialueella ja hyvinvointialueiden muodostamilla yhteistyöalueilla. Itä-Suomen nykyisellä erwa-alueella Siun soten, Essoten ja Sosterin sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) laboratoriopalvelut tuottaa Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä (ISLAB). Toiminnan organisaatiomuotona on kunnallinen liikelaitos, joka uuden lainsäädännön mukaan ei ole mahdollinen useamman hyvinvointialueen omistamana. Tästä syystä Itä-Suomen yhteistyöalueella on päätettävä yhteisesti laboratorioalan diagnostiikkapalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.

Itä-Suomen laboratoriopalveluiden osalta muutos tarkoittaa sitä, että järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille, ISLAB liikelaitoskuntayhtymänä on purettava ja sen tilalle perustettava uusi yhtiö- tai yhtymämalli. Lakien hyväksyminen mahdollistaa laboratoriopalvelujen järjestämisen eri tavoin. Käytännössä hyvinvointialue voi tuottaa palvelut itse, perustaa muiden hyvinvointialueiden kanssa hyvinvointiyhtymän tai osakeyhtiön. ISLABin nykyiset omistajat ovat esittäneet, että ISLABin tuleva organisaatiomuoto olisi hyvinvointiyhtymä ja asiaa koskeva muutos on kuvattu erwa-järjestämissopimuksessa, joka käsitelty syksyllä 2021 erwa-alueen sairaanhoitopiirien valtuustoissa. Valmistelua on tehty yhteistyössä hyvinvointialueiden väliaikaisten toimielinten kanssa siten, että tulevien hyvinvointialueiden valtuustot voisivat perustaa hyvinvointiyhtymän keväällä 2022. Hyvinvointiyhtymä on tarkoitus perustaa jo vuoden 2022 puolella, jotta toiminnan siirto ISLABista hyvinvointiyhtymään tapahtuu turvallisesti ilman toiminnan katkoksia 1.1.2023, jolloin liikelaitoskuntayhtymä purkautuu.

Covid-19 -pandemiatilanne ja sen kehittyminen on ollut viime vuosien keskeisin vaikuttaja tuotannossa ja toiminnassa. Vuonna 2019 perusanalytiikan kysynnän pudotus oli pandemian vuoksi merkittävä. Sairaaloiden toiminta kuitenkin elpyi tilanteen jatkuessa, ja perustutkimusten määrä kasvoi taas vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna 7,1 %. Pandemian aikana syntyneen hoitovelan purkaminen voi vaikuttaa tutkimusten määrän kehitykseen positiivisesti, mutta toisaalta tulevien hyvinvointialueiden saama rahoitus asettaa samaan aikaan taloudellisia haasteita.

ISLABin vuosille 2021 – 2025 laadittu strategiaohjelma ohjaa kuntayhtymää laadukkaiden laboratoriopalvelujen palvelutuottajan perustehtävästä tunnetuksi ja vaikuttavaksi diagnostiikan asiantuntijaorganisaatioksi. Konsernissa nähdään sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutokset mahdollisuutena kehittää ja laajentaa toimintaa asiakkaiden hyväksi. Strategian mukainen toiminta näkyy mittavina investointi- ja kehityshankkeina. Monia toiminnan tuottavuuden ja kehityksen kannalta välttämättömiä uudistuksia on viime vuosina jäänyt tekemättä keskeytettyjen sote-uudistusten aiheuttamassa toimintaympäristön epävarmuustilanteessa. Strategiaan liittyvillä investoinneilla tavoitellaan kustannustenhallintaa pidemmällä aikavälillä, vaikka muutosvaiheessa kustannukset voivat olla korkeammalla tasolla. Investoinneilla tavoitellaan myös parempia mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen.

Keskeisenä asiana on myös laatia tulevien hyvinvointialueiden kanssa kattava palveluverkkosuunnitelma, joka vastaa asiakkaiden tarpeita sekä taloudellisesta että toiminnallisesta näkökulmasta. Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehdään logistiikkaselvitys. Tavoitteena on tuottaa palvelut tehokkaasti ja suunnitella tuotantoa tulevaisuuden tuotantoratkaisuja ennakoiden. Digitalisaation ja automatisaation avulla lisäämme tiedolla johtamista ja työpanoksen kohdentumista tuottavampaan työhön.

3.2 Konsernivalvonnan järjestäminen

ISLABin johtoryhmässä seurataan säännöllisesti konsernin toimintaa ja taloutta sekä niiden tunnuslukuja. ISLABin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta on kuvattu luvussa 1.4. Tytäryhtiö IslabVerkko Oy:n toimitusjohtaja vastaa yhtiön riskinarvioinnin ja hallinnan kokonaistoteutuksesta yhdessä vastuuhenkilöiden kanssa.

3.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	2021	2020	Muutos %
Liikevaihto	78 666	70 921	10,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	325	437	-25,7 %
Materiaalit ja palvelut	-35 047	-30 972	13,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-20 114	-16 842	19,4 %
Palvelujen ostot	-14 933	-14 131	5,7 %
Henkilöstökulut	-27 068	-26 274	3,0 %
Palkat ja palkkiot	-22 302	-21 809	2,3 %
Henkilösivukulut	-4 766	-4 465	6,7 %
Eläkekulut	-3 913	-3 769	3,8 %
Muut henkilösivukulut	-853	-696	22,5 %
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-806	-655	23,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-7 419	-6 915	7,3 %
LIIKKEYLI/ALIJÄÄMÄ	8 651	6 541	32,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-73	-41	78,3 %
Korkotuotot	5	0	
Muut rahoitustuotot	0	0	
Muille maksetut korkokulut	-31	0	
Korvaus peruspääomasta	-32	-33	-3,3 %
Muut rahoituskulut	-14	-8	83,3 %
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 578	6 500	32,0 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	8 578	6 500	32,0 %
Tuloverot	-13	-20	-35,2 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	8 565	6 480	32,2 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	54,4	68,6	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	54,6	68,6	
Voitto, %	10,9	9,2	

Konsernin rahoituslaskelma

1 000 €	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Toiminnan rahavirta		
Liikelyi/alijäämä	8 651	6 541
Poistot ja arvonalentumiset	806	655
Rahoitustuotot ja -kulut	-73	-41
Tuloverot	-13	-21
	<u>9 372</u>	<u>7 134</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 646	-1 053
	<u>-1 646</u>	<u>-1 053</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	7 726	6 081
Oman pääoman muutokset	-2 852	50
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen muutokset	10	0
Saamisten muutos	1 914	-2 087
Korottomien velkojen muutos	1 582	719
	<u>3 506</u>	<u>-1 368</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	654	-1 318
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 380	4 763
Rahavarat 31.12.	19 300	10 920
Rahavarat 1.1.	<u>10 920</u>	<u>6 157</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 380	4 763
TUNNUSLUVUT RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, €	2 677	1 132
Investointien tulorahoitus, %	573,8	678,0
Kassan riittävyys (pv)	99	41
Quick ratio	2,5	2,2
Current ratio	2,5	2,2

Konsernin tase

VASTAAVAA 31.12., 1000 €	2021	2020	VASTATTAVAA 31.12., 1000€	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 982	2 142	OMA PÄÄOMA	18 502	12 789
Aineettomat hyödykkeet	207	65	Peruspääoma	3 187	3 187
Aineettomat oikeudet	207	65	Edellisten kausien yli-/alijäämä	6 750	3 122
Aineelliset hyödykkeet	2 731	2 034	Tilikauden yli-/alijäämä	8 565	6 480
Koneet ja kalusto	2 557	1 994	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10	0
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	174	40	Lahjoitusrahastojen pääoma	10	0
Sijoitukset	43	43	VIERAS PÄÄOMA	10 196	8 613
Osakkeet ja osuudet	43	43	Lyhytaikainen	10 196	8 613
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 726	19 260	Ostovelat	5 177	3 380
Saamiset	6 426	8 340	Muut velat	148	4 253
Lyhytaikaiset saamiset	6 426	8 340	Siirtovelat	4 871	980
Myyntisaamiset	5 317	7 471			
Muut saamiset	1 092	868			
Siirtosaamiset	16	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>28 707</u>	<u>21 402</u>
Rahoitusarvopaperit	14 746	0			
Rahat ja pankkisaamiset	4 554	10 920			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>28 707</u>	<u>21 402</u>			
TASEEN TUNNUSLUVUT	2 021	2 020			
Omavaraisuusaste, %	64,5	59,8			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,9	12,2			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	15 315	9 601			
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 661	1 775			

4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Perussopimuksen 19 §:n mukaan johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos ennen varauksia ja veroja on 8.584.039,79 euroa. Johtokunta esittää tilikauden 2021 tuloksen käsittelystä seuraavasti:

1. Investointivaroja muodostetaan yhteensä 3.280.000 euroa seuraavasti
  - laiteinvestoinnit yhteensä 1.870.000 euroa
  - tilahankkeet 400.000 euroa
  - digitalisaatiohankkeet ja verkkouudistus 1.010.000 euroa
2. Investointivaroja puretaan yhteensä 562.770,07 euroa
3. Tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 559.770,07 euroa
4. Tehdään poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 298.399,02 euroa
5. Tilikauden ylijäämä 5.592.356,35 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA 2021	TP 2021	Toteuma %
Yhtymäkokouksen asettamat tavoitteet					
Oman tuotannon hinnoittelumuutokset	0,0	0,0		kts. perustelut	
Voitto %	9,16 %	0,54 %		11,00 %	
Investointien suunniteltu taso	1 011 545	2 500 250		1 687 263	67 %
Johtokunnan asettamat tavoitteet					
<i>Toiminnan laajuus</i>					
<i>Tavoite: Tuotanto vähintään talousarvion tavoitetasolla, ja tuotanto ja palvelun tarjonta vastaavat kysyntää</i>					
Tutkimukset	7 189 871	8 100 000		7 691 516	89 %
Näytteenotto	1 194 425	1 400 000		1 204 173	85 %
EKG-toiminta	84 646	95 000		70 052	89 %
<i>Taloudellisuus ja kannattavuus</i>					
<i>Tavoite: Tulostavoitteen saavuttaminen, kustannustehokkuus</i>					
Liikevaihto	70 158	62 350	73 800	77 961	106 %
Kokonaiskustannukset	73 703	62 363	69 162	69 702	101 %
Toimintamenot	66 139	61 533	68 282	68 824	101 %
Henkilöstömenot	26 223	25 933	27 382	27 020	99 %
<i>Laatu</i>					
<i>Tavoite: Prosessin korkea laatu, palvelun taso hyvä, akkreditointi, potilaiden hyvä diagnostiikka, asiakaslähtöisyys</i>					
Potilaiden asiakastytyväisyys: asteikko 1-5	*	ka 4,5/5		4,2/5	
<i>Henkilöstö</i>					
<i>Tavoite: Suunnitelmallinen henkilöstöpolitiikka, saatavuus, henkilöstön osaamisen ja työkyvyn ylläpito</i>					
Henkilöstömäärä - kaikki	576	542		585	
Henkilöstön työpanos - HTV				527	
Sairauspoissaolot keskimäärin (%)	7,2	5,0		4,6	
<i>sairauspoissaolopäivät per tehty työpanos</i>					
Henkilöstökyselyn palaute, yleisarvio (ast. 1-5)		4,0/5		kts. perustelut	
Täydennyskoulutuksen vaikuttavuus (ast. 1-5)		3,5/5		kts. perustelut	
<i>Tutkimustyö</i>					
<i>Tavoite: Asiantuntijuuden kehittäminen, korkeatasoinen julkaisutoiminta, uudet tutkimusmenetelmät, kilpailukyvyyn kehittäminen. ISLAB on vaativan erityistason valtakunnallinen osaaja</i>					
Kl. kemia EVO-pisteet (julkaisut) (V)	13 (6)	10 (7)		17	170 %
Kl. mikrobiologia EVO-pisteet (julkaisut)	16 (6)	2 (2)		6	33 %
<i>Opetustoiminta</i>					
<i>Tavoite: erikoislääkäri-, kemisti-, mikrobiologikoulutusmäärä nykytasolla, koulutusvirat täytetty (erikoisosaajien saatavuus Itä-Suomessa)</i>					
Erikoistuvat lääkärit, kemistit ja mikrobiologit (kpl)	3+3+3	3+3+2		3+3+2	100%

Perustelut

Oman tuotannon hinnoittelu: Oman tuotannon hinnoittelussa ei tehty yleiskorotuksia vuodelle 2021. Yhtymäkokouksen ja perussopimuksen mukaisesti hinnoittelun on oltava kustannusvastaavaa, joten yksittäisten tutkimusten hintoja on vuosittain tarkistettu, samoin näytteenottomaksu, joka määräytyy asiakaskohtaisesti. Alihankintatutkimusten hinnat määräytyvät voimassa olevien kilpailutusten perusteella.

Asiakasyytyväisyyskyselyt: Systemaattisia palautekyselyjä pandemiatilanteesta johtuen ei ole voitu tehdä. Asiakaspalautteita on kuitenkin saatu, joiden tulosten keskiarvo on esitetty taulukossa.

Henkilöstön tunnusluvut: Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia keskenään järjestelmävaihdoksen vuoksi. Talousarvion tavoitteiksi oli asetettu henkilöstön työpanos, jota ei voida mitata samalla tavalla kuin aiemmin. Uuden järjestelmän mittarina toimii HTV, joka vastaa kuntatyönantajien suositusta henkilöstökertomuksen laatimisesta. Teoreettisesta työpanoksesta on vähennetty palkattomat poissaolot. Sairauspoissaoloprosentin mittaaminen eroaa myös edellisiin vuosiin verrattuna.

Henkilöstökyselyt: Vuonna 2020 toteutettiin kehityskeskustelukysely, jonka tulokset julkaistiin vuonna 2021. Kyselyn palausteasteikko ei vastaa talousarviossa suunniteltua asteikkoa. Kysely on rakentunut useista eri kysymyksistä ja kaikille kysymyksille on koottu vastaukset keskiarvona. Kyselyssä korostui positiivisena laboratorioanalytiikan ja asiakaspalvelun laadukkuus.

Täydennyskoulutuksen vaikutavuus: Uuden koulutusrekisterin käyttöönoton vuoksi palauteosio ei ole ollut käytettävissä ja vaikutavuutta ei ole voitu mitata.

Tutkimustyö: EVO pisteistä yhteensä 23 ja julkaisuja 9 kpl.

5.2 Käyttötalouden toteutuminen

POHJOIS-SAVON ALUELABORATORION KÄYTTÖTALOUS

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	43 556 040	38 005 685	7 132 000	45 137 685	48 371 869	3 234 184	7,2 %	11 %
Liiketoiminnan muut tuotot	172 995	129 000	0	129 000	79 591	-49 409	-38,3 %	-54 %
Ulkoiset	172 995	129 000	0	129 000	79 591	-49 409	-38,3 %	-54 %
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
Materiaalit ja palvelut	-23 995 482	-20 041 174	-2 900 000	-22 941 174	-19 718 119	3 223 055	-14,0 %	-18 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 162 332	-8 730 083	-2 900 000	-11 630 083	-11 589 090	40 993	-0,4 %	14 %
Ostot tilikauden aikana	-10 162 332	-8 730 083	-2 900 000	-11 630 083	-11 589 090	40 993	-0,4 %	14 %
Palvelujen ostot	-13 833 151	-11 311 091	0	-11 311 091	-8 129 029	3 182 062	-28,1 %	-41 %
Ulkoiset	-7 818 001	-7 773 613	0	-7 773 613	-8 129 029	-355 416	4,6 %	4 %
Sisäiset	-6 015 150	-3 537 478	0	-3 537 478	0	3 537 478	-100,0 %	-100 %
Henkilöstökulut	-13 741 964	-13 479 811	-808 000	-14 287 811	-14 283 792	4 019	0,0 %	4 %
Palkat ja palkkiot	-11 403 594	-11 136 301	-666 000	-11 802 301	-11 758 218	44 083	-0,4 %	3 %
Henkilösivukulut	-2 338 370	-2 343 510	-142 000	-2 485 510	-2 525 574	-40 064	1,6 %	8 %
Eläkekulut	-1 977 827	-1 938 207	-142 000	-2 080 207	-2 070 434	9 773	-0,5 %	5 %
Muut henkilösivukulut	-360 542	-405 303	0	-405 303	-455 140	-49 837	12,3 %	26 %
Poistot ja arvonalentumiset	-432 201	-442 502	-50 000	-492 502	-539 464	-46 962	9,5 %	25 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-432 201	-442 502	-50 000	-492 502	-539 464	-46 962	9,5 %	25 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 356 502	-3 681 770	-50 000	-3 731 770	-7 486 562	-3 754 792	100,6 %	123 %
Ulkoiset	-3 356 502	-3 681 770	-50 000	-3 731 770	-3 610 711	121 059	-3,2 %	8 %
Sisäiset	0	0	0	0	-3 875 851	-3 875 851		
LIIKEYLI/ALIJÄÄMÄ	2 202 886	489 428	3 324 000	3 813 428	6 423 522	2 610 094	68,4 %	192 %

POHJOIS-KARJALAN ALUELABORATORION KÄYTTÖTALOUS

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	14 462 584	13 878 739	2 333 000	16 211 739	15 927 211	-284 528	-1,8 %	10 %
Liiketoiminnan muut tuotot	57 545	57 000	0	57 000	55 453	-1 547	-2,7 %	-4 %
Ulkoiset	57 545	57 000	0	57 000	55 453	-1 547	-2,7 %	-4 %
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
Materiaalit ja palvelut	-6 963 173	-5 799 093	-700 000	-6 499 093	-5 281 360	1 217 733	-18,7 %	-24 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 791 066	-3 341 900	-700 000	-4 041 900	-4 091 319	-49 419	1,2 %	8 %
Ostot tilikauden aikana	-3 791 066	-3 341 900	-700 000	-4 041 900	-4 091 319	-49 419	1,2 %	8 %
Palvelujen ostot	-3 172 108	-2 457 193	0	-2 457 193	-1 190 041	1 267 152	-51,6 %	-62 %
Ulkoiset	-1 182 804	-1 171 884	0	-1 171 884	-1 190 041	-18 157	1,5 %	1 %
Sisäiset	-1 989 304	-1 285 309	0	-1 285 309	0	1 285 309	-100,0 %	-100 %
Henkilöstökulut	-6 537 772	-6 647 446	-376 000	-7 023 446	-6 599 340	424 106	-6,0 %	1 %
Palkat ja palkkiot	-5 433 045	-5 491 291	-310 000	-5 801 291	-5 438 782	362 509	-6,2 %	0 %
Henkilösivukulut	-1 104 727	-1 156 155	-66 000	-1 222 154	-1 160 558	61 596	-5,0 %	5 %
Eläkekulut	-933 310	-956 202	-66 000	-1 022 202	-952 130	70 072	-6,9 %	2 %
Muut henkilösivukulut	-171 417	-199 953	0	-199 953	-208 428	-8 475	4,2 %	22 %
Poistot ja arvonalentumiset	-84 309	-69 911	-50 000	-119 911	-101 303	18 608	-15,5 %	20 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-84 309	-69 911	-50 000	-119 911	-101 303	18 608	-15,5 %	20 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 768 995	-1 985 839	0	-1 985 839	-3 112 880	-1 127 041	56,8 %	76 %
Ulkoiset	-1 768 995	-1 985 839	0	-1 985 839	-1 840 664	145 175	-7,3 %	4 %
Sisäiset	0	0	0	0	-1 272 216	-1 272 216		
LIIEKEYLI/ALIJAAMA	-834 120	-566 549	1 207 000	640 451	887 781	247 330	38,6 %	-206 %

ETELÄ-SAVON ALUELABORATORION KÄYTTÖTALOUS

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	11 785 106	10 058 661	1 985 000	12 043 661	13 290 792	1 247 131	10,4 %	13 %
Liiketoiminnan muut tuotot	68 802	69 000	0	69 000	67 368	-1 632	-2,4 %	-2 %
Ulkoiset	68 802	69 000	0	69 000	67 368	-1 632	-2,4 %	-2 %
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
Materiaalit ja palvelut	-5 242 287	-4 071 817	-1 600 000	-5 671 817	-5 081 628	590 189	-10,4 %	-3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 883 410	-2 383 974	-1 600 000	-3 983 974	-4 335 279	-351 305	8,8 %	50 %
Ostot tilikauden aikana	-2 883 410	-2 383 974	-1 600 000	-3 983 974	-4 335 279	-351 305	8,8 %	50 %
Palvelujen ostot	-2 358 877	-1 687 843	0	-1 687 843	-746 349	941 494	-55,8 %	-68 %
Ulkoiset	-827 391	-737 076	0	-737 076	-746 349	-9 273	1,3 %	-10 %
Sisäiset	-1 531 486	-950 768	0	-950 768	0	950 768	-100,0 %	-100 %
Henkilöstökulut	-4 490 066	-4 350 222	-265 000	-4 615 222	-4 624 493	-9 271	0,2 %	3 %
Palkat ja palkkiot	-3 730 130	-3 588 212	-218 000	-3 806 212	-3 809 121	-2 909	0,1 %	2 %
Henkilösivukulut	-759 936	-762 010	-47 000	-809 010	-815 372	-6 362	0,8 %	7 %
Eläkekulut	-641 975	-630 223	-47 000	-677 223	-669 000	8 223	-1,2 %	4 %
Muut henkilösivukulut	-117 961	-131 787	0	-131 787	-146 372	-14 585	11,1 %	24 %
Poistot ja arvonalentumiset	-42 263	-88 977	50 000	-38 977	-40 753	-1 776	4,6 %	-4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-42 263	-88 977	50 000	-38 977	-40 753	-1 776	4,6 %	-4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-983 669	-1 195 491	-50 000	-1 245 491	-2 265 985	-1 020 494	81,9 %	130 %
Ulkoiset	-983 669	-1 195 491	-50 000	-1 245 491	-1 211 475	34 016	-2,7 %	23 %
Sisäiset	0	0	0	0	-1 054 510	-1 054 510		
LIIEKEYLI/ALIJAAMA	1 095 623	421 154	120 000	541 154	1 345 302	804 148	148,6 %	23 %

HALLINTO

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	313 470	348 054	0	348 054	328 331	-19 723	-5,7 %	5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	9 561 159	5 778 555	0	5 778 555	6 329 515	550 960	9,5 %	-34 %
Ulkoiset	25 208	5 000	0	5 000	120 394	115 394	2307,9 %	378 %
Sisäiset	9 535 951	5 773 555	0	5 773 555	6 209 121	435 566	7,5 %	-35 %
Materiaalit ja palvelut	-4 307 032	-4 311 418	0	-4 311 418	-4 714 891	-403 473	9,4 %	9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 726	-16 330	0	-16 330	-31 616	-15 286	93,6 %	569 %
Ostot tilikauden aikana	-4 726	-16 330	0	-16 330	-31 616	-15 286	93,6 %	569 %
Palvelujen ostot	-4 302 306	-4 295 088	0	-4 295 088	-4 683 275	-388 187	9,0 %	9 %
Ulkoiset	-4 302 294	-4 295 088	0	-4 295 088	-4 683 275	-388 187	9,0 %	9 %
Sisäiset	-12	0	0	0	0	0		-100 %
Henkilöstökulut	-1 353 054	-1 350 540	0	-1 350 540	-1 477 075	-126 535	9,4 %	9 %
Palkat ja palkkiot	-1 115 035	-1 116 346	0	-1 116 346	-1 225 763	-109 417	9,8 %	10 %
Henkilösivukulut	-238 019	-234 194	0	-234 194	-251 312	-17 118	7,3 %	6 %
Eläkekulut	-194 746	-193 691	0	-193 691	-210 150	-16 459	8,5 %	8 %
Muut henkilösivukulut	-43 273	-40 503	0	-40 503	-41 162	-659	1,6 %	-5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-68 247	-198 610	0	-198 610	-124 938	73 672	-37,1 %	83 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-68 247	-198 610	0	-198 610	-124 938	73 672	-37,1 %	83 %
Liiketoiminnan muut kulut	-195 339	-236 042	0	-236 042	-342 167	-106 125	45,0 %	75 %
Ulkoiset	-195 339	-236 042	0	-236 042	-355 249	-119 207	50,5 %	82 %
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
LIIEKEYLI/ALIJAAMA	3 950 957	30 000	0	30 000	-1 225	-31 225	-104,1 %	-100 %

MUU TOIMINTA

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	41 116	58 861	0	58 861	43 217	-15 644	-26,6 %	5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	112 003	90 000	0	90 000	1 750	-88 250	-98,1 %	-98 %
Ulkoiset	112 003	90 000	0	90 000	1 750	-88 250	-98,1 %	-98 %
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
Materiaalit ja palvelut	-122	-50 052	0	-50 052	-9 624	40 428	-80,8 %	7769 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-27 713	0	-27 713	-3 080	24 633	-88,9 %	
Ostot tilikauden aikana	0	-27 713	0	-27 713	-3 080	24 633	-88,9 %	
Palvelujen ostot	-122	-22 339	0	-22 339	-6 544	15 795	-70,7 %	5251 %
Ulkoiset	-122	-22 339	0	-22 339	0	22 339	-100,0 %	-100 %
Sisäiset	0	0	0	0	-6 544	-6 544		
Henkilöstökulut	-100 571	-104 548	0	-104 548	-35 219	69 329	-66,3 %	-65 %
Palkat ja palkkiot	-83 723	-86 618	0	-86 618	-29 132	57 486	-66,4 %	-65 %
Henkilösivukulut	-16 848	-17 930	0	-17 930	-6 087	11 843	-66,1 %	-64 %
Eläkekulut	-14 378	-14 829	0	-14 829	-5 017	9 812	-66,2 %	-65 %
Muut henkilösivukulut	-2 469	-3 101	0	-3 101	-1 070	2 031	-65,5 %	-57 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0		
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0		
Liiketoiminnan muut kulut	0	-858	0	-858	0	858	-100,0 %	
Ulkoiset	0	-858	0	-858	0	858	-100,0 %	
Sisäiset	0	0	0	0	0	0		
LIIEKEYLI/ALIJAAMA	52 426	-6 597	0	-6 597	125	6 722	-101,9 %	-100 %

5.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2020	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP20-TP21
Liikevaihto	70 158 316,40	62 350 000	11 450 000	73 800 000	77 961 420	4 161 420	5,6 %	11 %
Liiketoiminnan muut tuotot	9 972 502,68	6 123 555	0	6 123 555	6 533 677	410 122	6,7 %	-34 %
<i>Ulkoiset</i>	436 551,95	350 000	0	350 000	324 556	-25 444	-7,3 %	-26 %
<i>Sisäiset</i>	9 535 950,73	5 773 555	0	5 773 555	6 209 121	435 566	7,5 %	-35 %
Materiaalit ja palvelut	-40 508 096,78	-34 273 554	-5 200 000	-39 473 554	-34 805 622	4 667 932	-11,8 %	-14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 841 533,39	-14 500 000	-5 200 000	-19 700 000	-20 050 384	-350 384	1,8 %	19 %
Ostot tilikauden aikana	-16 841 533,39	-14 500 000	-5 200 000	-19 700 000	-20 050 384	-350 384	1,8 %	19 %
Palvelujen ostot	-23 666 563,39	-19 773 554	0	-19 773 554	-14 755 238	5 018 316	-25,4 %	-38 %
<i>Ulkoiset</i>	-14 130 612,66	-14 000 000	0	-14 000 000	-14 748 694	-748 694	5,3 %	4 %
<i>Sisäiset</i>	-9 535 950,73	-5 773 555	0	-5 773 555	-6 544	5 767 011	-99,9 %	-100 %
Henkilöstökulut	-26 223 426,78	-25 932 567	-1 449 000	-27 381 567	-27 019 919	361 648	-1,3 %	3 %
Palkat ja palkkiot	-21 765 527,25	-21 418 768	-1 194 000	-22 612 768	-22 261 016	351 752	-1,6 %	2 %
Henkilösivukulut	-4 457 899,53	-4 513 799	-255 000	-4 768 799	-4 758 903	9 896	-0,2 %	7 %
Eläkekulut	-3 762 236,59	-3 733 152	-255 000	-3 988 152	-3 906 731	81 421	-2,0 %	4 %
Muut henkilösivukulut	-695 662,94	-780 647	0	-780 647	-852 172	-71 525	9,2 %	22 %
Poistot ja arvonalentumiset	-627 019,73	-800 000	-50 000	-850 000	-806 458	43 542	-5,1 %	29 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-627 019,73	-800 000	-50 000	-850 000	-806 458	43 542	-5,1 %	29 %
Liiketoiminnan muut kulut	-6 304 504,19	-7 100 000	-100 000	-7 200 000	-13 207 594	-6 007 594	83,4 %	109 %
<i>Ulkoiset</i>	-6 304 504,19	-7 100 000	-100 000	-7 200 000	-7 018 099	181 901	-2,5 %	
<i>Sisäiset</i>	0,00	0	0	0	-6 202 577	-6 202 577		
LIIKEYLI/ALIJÄÄMÄ	6 467 771,60	367 434	4 651 000	5 018 434	8 655 504	3 623 987	72,5 %	34 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-39 251,84	-30 000	0	-30 000	-71 465	-41 465	138,2 %	82 %
Korkotuotot	-5 233,71	0	0	0	4 626	4 626		-188 %
Muut rahoitustuotot	0,00	0	0	0	34	34		
Muille maksetut korkokulut	0,00	0	0	0	-30 015	-30 015		
Korvaus peruspääomasta	-31 873,88	-30 000	0	-30 000	-31 874	-1 874	6,2 %	0 %
Muut rahoituskulut	-2 144,25	0	0	0	-14 237	-14 237		564 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNN. ERIÄ	6 428 519,76	337 434	4 651 000	4 988 434	8 584 039	3 595 605	72,1 %	34 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	6 428 519,76	337 434	4 651 000	4 988 434	8 584 039	3 595 605	72,1 %	34 %
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-114 708,12	0	0	0	-261 371	-261 371		128 %
Vapaaeht. varausten lis. (-)/väh. (+)	-3 456 170,67	0	0	0	-2 717 230	-2 717 230		-21 %
Tuloverot	-5 901,66	0	0	0	-13 082	-13 082		122 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 851 739,31	337 434	4 651 000	4 988 434	5 592 356	603 922	12,1 %	96 %

Liikevaihto kasvoi 11 % vuoteen 2020 nähden ja muutettuun talousarvioon nähden liikevaihto toteutui 4,2 milj. euroa parempana. Aluelaboratorioista Etelä-Savossa oli suurin muutos liikevaihdossa ja pienin Pohjois-Karjalassa. Pohjois-Savoon keskitettiin analytiikkaa yksittäisten tutkimusten osalta, joilla oli hieman vaikutusta Pohjois-Karjalan liikevaihtoon. Liikevaihdon kasvuun vaikutti erityisesti Covid-19 testausmäärien pysyminen korkealla. Liiketoiminnan muiden tuottojen ulkoiset erät toteutuivat lähes suunnitellusti.

Materiaaliostot kasvoivat 19 % ja palvelujen ostot 4 %. Materiaalien ja palvelujen kasvuun vaikuttavat hinnankorotukset, joita on ollut merkittävässä määrin johtuen maailmanlaajuisista haasteista logistiikan yms. suhteen. Hinnankorotuspaineisiin on pyritty vastaamaan kilpailuttamalla hankintoja uudelleen. Suurin osa kasvusta kuitenkin selittyi Covid-19 testauksesta aiheutuvilla kustannuksilla. Palvelujen ostoissa ict-kulut ovat kasvaneet 0,3 milj. euroa edelliseen vuoteen nähden. Vuodelle

2021 tuloslaskelmassa on tehty esittämistavan muutos hallinnon sisäisten erien osalta. Talousarviossa hallinnon sisäiset erät on esitetty alueille palvelujen ostoissa, kun toteuma on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin uusien valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti.

Henkilöstökulut kasvoivat 0,8 milj. euroa. Tuloslaskelman esittämistavassa on tehty muutos ja oikaistu myös vuoden 2020 vertailutietoa. Aiemmin erilaiset henkilöstökorvaukset (sairausvakuutuskorvaukset, tapaturmakorvaukset, perhevapaakorvaukset) on esitetty omana eränään henkilösivukulujen jälkeen. Henkilöstökorvaukset kuuluvat palkkojen ja palkkioiden erään, joten niitä ei esitetä enää erikseen. Vuonna 2021 henkilöstökorvaukset olivat noin 0,38 milj. euroa, kun vuonna 2020 ne olivat 0,34 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvu johtuu osaltaan Covid-19-analytiikan lisätarpeesta ja huhtikuussa tehdystä yleiskorotuksesta. Henkilöstökuluihin vaikuttaa myös poissaolojen lisääntyminen. Henkilöstön saatavuus on ollut erityisen haasteellista Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueilla.

Liiketoiminnan muut kuluissa kasvua on ollut koneiden ja laitteiden vuokrissa sekä huolloissa ja käyttökorvausmenoissa. Osa tarvittavista investoinneista on toteutettu käyttökorvaussopimuksilla, jolloin käyttökorvauskulut ovat kasvaneet.

Toimintamenoista (ulkoiset) suurin osa muodostuu materiaaleista ja palveluista 50,6 %, kun vuonna 2020 ne olivat 48,8 %. Henkilöstökulut olivat 39,3 % ja edellisenä vuonna 41,3 % toimintamenoista. Henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon sen sijaan olivat 34,7 % (2020: 37,4 %) ja materiaalit ja palvelut 44,6 % (2020: 44,1 %). Liiketoiminnan muiden kulujen osuus on noin 10 % toimintamenoista.

Vuonna 2021 tapahtui tilamuutoksia asiakkaiden tilajärjestelyjen vuoksi ja uudet tilat valmistuivat Iisalmeen ja Varkauteen. Lisäksi vuoden aikana käynnistyi uusien tilojen suunnittelu mm. Joensuussa ja Savonlinnassa. Tilamuutokset vaikuttavat kustannuksiin, koska tilaremontit vaativat väistämättä jonkin verran erilaisten koneiden, kalusteiden ja kylmälaitteiden uusimista. Investointirajan ylittyessä hankinnat vaikuttavat tilikauden tulokseen poistojen kautta. Poistojen määrä kasvoi vuodelle 2021 ennakkoidusti. Osa investoinneista aktivoitiin vasta loppuvuodesta, joten täysimääräiset poistot ovat näiden osalta vaikuttamassa tulokseen vasta vuonna 2022.

5.4 Investointien toteutuminen

INVESTOINTIOSA	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Toteuma
LAITEINVESTOINNIT	1 011 545	860 250	270 545,70	
DNA/RNA-eristyslaite				toteutunut
Pipetointirobotti				toteutunut
Työtilojen uudellenjärjestelyt, hiljaiset huoneet, telakat				siirtyy ts-vuosille
Pienten kemian analysaattoreiden uusinta (4 kpl)				siirtyy ts-vuosille
CRP-vieritestilaitteet				alle inv.rajan
EKG-laitteet 3 kpl				alle inv.rajan
Anaerobikaappi				toteutunut
Maldi-Tof 2 kpl				siirtyy ts-vuosille
Tunnistus- ja herkkyysmäärityslaitteisto				siirtyy ts-vuosille
Hankinnat lisälmen uudistilojen osalta/kalusteet				toteutunut
Vuokratilojen uusimisesta johtuvat kaluste- ja laitehankinnat				siirtyy ts-vuosille
Verisolulaskijoiden lisäautomaation käyttöönotto (ict ja htp)				siirtyy ts-vuosille
Kemian tuotannon keskittäminen (ict ja htp)				siirtyy ts-vuosille
Mikrobiologian tuotannon keskittäminen (ict ja htp)				siirtyy ts-vuosille
Lisäinvestoinnit vuonna 2021:			299 780,60	
PFA200 -laitteet 2 kpl				toteutunut
Biosuojakaappi				toteutunut
Immunofluoresenssimikroskooppi				toteutunut
Nukleiinihappojen analysointilaitteistot				toteutunut
GeneXpert lisämoduuli				toteutunut
Maljanvalulaite				toteutunut
Edelliseltä vuodelta siirtyvät laiteinvestoinnit		580 000	696 200,00	
Ulostepatogeenien Nho-menetelmä (Novodiag) x 4				toteutunut
Amplidiag-laitteistot				toteutunut
Autoklaavi				siirtynyt ed.vuod.
SOVELLUSINVESTOINNIT		1 060 000	379 265,37	
Microsoft365-käyttöjärjestelmä				toteutunut
Johdon informaatio- ja raportointijärjestelmä (hybridi BI-malli)				käynnissä
Kustannuslaskentaohjelmisto				siirtyy ts-vuosille
Verikeskusohjelmisto				käynnissä
LIS				käynnissä
Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien uusinta				toteutunut
Ajanvarausohjelmiston facelift				toteutunut
Verkkomuutokset				käynnissä
Työaikaleimausjärjestelmä				käynnissä
Asian- ja asiakirjanhallinta				siirtyy ts-vuosille
Itse maksavien asiakkaiden verkkopalvelu				siirtyy ts-vuosille
Viewics-datanlouhintaohjelmisto analysaattoriratoihin				siirtyy ts-vuosille
SOTE uudistuksen vaatimat uudistukset tietojärjestelmiin				siirtyy ts-vuosille
SIJOITUKSET		0	0,00	
INVESTOINTIMENOT	1 011 545	2 500 250	1 645 791,67	

Taloussuunnitelmassa investointitaso oli suunniteltu 2,5 milj. euroa. Osa laiteinvestointien hankintasuunniteluista käynnistyi vuoden 2021 aikana, mutta varsinainen toteuttaminen siirtyi seuraavalle vuodelle. Lisäksi investointeja priorisoitiin ja toteutettiin vain välttämättömiä hankintoja. Sovellusinvestoinneista suurin osa käynnistyi ja osa saatiin vietyä loppuun saakka vuoden 2021 aikana. Osa hankkeista jatkuu vielä vuonna 2022.

5.5 Rahoitusosan toteutuminen

1000 €	TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA 2021 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyi/alijäämä ±	367	4 651	5 018	8 656	3 637
Poistot ja arvonalentumiset	800	50	850	806	-44
Rahoitustuotot ja -kulut ±	-30		-30	-71	-41
Tuloverot	0		0	-13	-13
	1 137	4 701	5 838	9 377	3 539
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot -	-2 500		-2 500	-1 646	854
	-2 500		-2 500	-1 646	854
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 363	4 701	3 338	7 732	4 393
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Oman pääoman muutokset ±	0		0	-2 852	-2 852
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.varojen muutokset ±			0	10	10
Saamisten muutos muilta ±	0		0	1 691	1 691
Korottomien velkojen muutos ±	0		0	1 598	1 598
	0		0	3 298	3 298
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA ±	0		0	446	446
RAHAVAROJEN MUUTOS ±	-1 363	4 701		8 178	600 %
Rahavarat 31.12.				18 560	
Rahavarat 1.1.				10 382	
RAHAVAROJEN MUUTOS ±				8 178	

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Tuloslaskelma

	2021		2020	
Liikevaihto		77 961 420,76		70 158 316,40
Liiketoiminnan muut tuotot		324 556,98		436 551,95
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-20 050 384,10		-16 841 533,39	
Palvelujen ostot	<u>-14 748 694,08</u>	-34 799 078,18	<u>-14 130 612,66</u>	-30 972 146,05
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-22 261 016,03		-21 765 527,25	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 906 731,37		-3 762 236,59	
Muut henkilösivukulut	-852 171,38	-27 019 918,78	-695 662,94	-26 223 426,78
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-806 458,25</u>	-806 458,25	<u>-627 019,73</u>	-627 019,73
Liiketoiminnan muut kulut		-7 005 017,71		-6 304 504,19
LIIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		<u>8 655 504,82</u>		<u>6 467 771,60</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 626,07		-5 233,71	
Muut rahoitustuotot	34,36		0,00	
Muille maksetut korkokulut	-30 014,74		0,00	
Korvaus peruspääomasta	-31 873,88		-31 873,88	
Muut rahoituskulut	<u>-14 236,84</u>	-71 465,03	<u>-2 144,25</u>	-39 251,84
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		8 584 039,79		6 428 519,76
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA		<u>8 584 039,79</u>		<u>6 428 519,76</u>
Poistoeron				
lisäys (-)/vähennys (+)	-261 371,05		-114 708,12	
Vapaaehtoisten varausten				
lisäys (-)/vähennys (+)	-2 717 229,93		-3 456 170,67	
Tuloverot	-13 082,46	-2 991 683,44	-5 901,66	-3 576 780,45
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		<u>5 592 356,35</u>		<u>2 851 739,31</u>

6.2 Rahoituslaskelma

	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikeyli/alijäämä	8 655 505		6 467 772	
Poistot ja arvonalentumiset	806 458		627 020	
Rahoitustuotot ja -kulut	-71 465		-39 252	
Tuloverot	<u>-13 082</u>		<u>-6 934</u>	
	9 377 416	9 377 416	7 048 605	7 048 605
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 645 792		-1 053 017	
Pysyvien vastaavien luovutustulot		<u>-1 645 792</u>		<u>-1 053 017</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		7 731 624		5 995 589
Oman pääoman muutokset	-2 851 739	-2 851 739	50 000	50 000
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.varojen muutokset	9 500		0	
Saamisten muutos	1 690 718		-2 073 529	
Korottomien velkojen muutos	<u>1 597 773</u>	<u>3 297 991</u>	<u>705 989</u>	<u>-1 367 540</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		446 251		-1 317 540
RAHAVAROJEN MUUTOS		<u>8 177 875</u>		<u>4 678 049</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 31.12.	18 560 310		10 382 435	
Rahavarat 1.1.	<u>10 382 435</u>	<u>8 177 875</u>	<u>5 704 387</u>	<u>4 678 049</u>

6.3 Tase

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 081 645,17	2 242 311,75
Aineettomat hyödykkeet	207 310,25	65 232,04
Aineettomat oikeudet	207 310,25	63 634,54
Ennakkomaksut	0,00	1 597,50
Aineelliset hyödykkeet	2 731 331,92	2 034 076,71
Koneet ja kalusto	2 557 109,72	1 994 202,71
Ennakkomaksut ja keskener. ha	174 222,20	39 874,00
Sijoitukset	143 003,00	143 003,00
Osakkeet ja osuudet	143 003,00	143 003,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 542 672,82	19 055 515,20
Saamiset	6 982 362,34	8 673 079,95
Lyhytaikaiset saamiset	6 982 362,34	8 673 079,95
Myyntisaamiset	5 890 535,39	7 805 028,16
Muut saamiset	1 091 826,95	868 023,09
Siirtosaamiset	0,00	28,70
Rahoitusarvopaperit	14 746 338,46	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	3 813 972,02	10 382 435,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 624 317,99	21 297 826,95
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA	10 696 269,33	7 955 652,28
Peruspääoma	3 187 388,30	3 187 388,30
Edellisten kausien yli-/alijäämä	1 916 524,68	1 916 524,67
Tilikauden yli-/alijäämä	5 592 356,35	2 851 739,31
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET	7 729 839,86	4 751 238,88
Poistoero	912 609,93	651 238,88
Vapaaeht. varaukset	6 817 229,93	4 100 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 500,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääoma	9 500,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	10 188 708,80	8 590 935,79
Lyhytaikainen	10 188 708,80	8 590 935,79
Ostovelat	5 172 062,15	3 376 116,32
Muut velat	146 514,36	22 420,82
Siirtovelat	4 870 132,29	5 192 398,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 624 317,99	21 297 826,95

6.4 Konsernilaskelmat

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2021		2020	
Liikevaihto	78 665 973,89		70 920 616,54	
Liiketoiminnan muut tuotot	324 556,98		436 551,95	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-20 113 992,07	-16 841 533,39		
Palvelujen ostot	<u>-14 932 733,25</u>	<u>-35 046 725,32</u>	<u>-14 130 612,66</u>	<u>-30 972 146,05</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-22 301 799,26	-21 808 977,25		
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 912 895,49	-3 768 794,95		
Muut henkilösivukulut	-852 997,78	-696 454,55		
	<u>-27 067 692,53</u>		<u>-26 274 226,75</u>	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-806 458,25</u>	<u>-806 458,25</u>	<u>-655 459,13</u>	<u>-655 459,13</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-7 418 764,33		-6 914 550,59	
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	<u>8 650 890,44</u>		<u>6 540 785,97</u>	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 626,07	0,00		
Muut rahoitustuotot	34,36	0,00		
Muille maksetut korkokulut	-31 133,18	0,00		
Korvaus peruspääomasta	-31 873,88	-32 945,25		
Muut rahoituskulut	<u>-14 361,82</u>	<u>-72 708,45</u>	<u>-7 836,22</u>	<u>-40 781,47</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 578 181,99		0,00	
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	<u>8 578 181,99</u>		<u>6 500 004,50</u>	
Tuloverot	-13 082,46	-13 082,46	-20 201,45	-20 201,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	<u>8 565 099,53</u>		<u>6 479 803,05</u>	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	<u>2 021</u>		<u>2 020</u>	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä	8 650 890		6 540 786	
Poistot ja arvonalentumiset	806 458		655 459	
Rahoitustuotot ja -kulut	-72 708		-40 781	
Tuloverot	<u>-13 082</u>		<u>-21 230</u>	
	9 371 558	9 371 558	7 134 234	7 134 234
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 645 792		-1 053 017	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	<u>-1 645 792</u>	<u>-1 645 792</u>	<u>-1 053 017</u>	<u>-1 053 017</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		7 725 766		6 081 217
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset	-2 851 739	-2 851 739	50 000	50 000
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varat ja po:n muu	9 500		0	
Saamisten muutos	1 913 994		-2 087 333	
Korottomien velkojen muutos	<u>1 582 355</u>	<u>3 505 848</u>	<u>719 455</u>	<u>-1 367 883</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		654 109		-1 317 883
RAHAVAROJEN MUUTOS		<u>8 379 875</u>		<u>4 763 334</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 31.12.	19 300 118		10 920 243	
Rahavarat 1.1.	<u>10 920 243</u>	<u>8 379 875</u>	<u>6 156 909</u>	<u>4 763 334</u>

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 981 645,17	2 142 311,75
Aineettomat hyödykkeet	207 310,25	65 232,04
Aineettomat oikeudet	207 310,25	65 232,04
Aineelliset hyödykkeet	2 731 331,92	2 034 076,71
Koneet ja kalusto	2 557 109,72	1 994 202,71
Ennakkomaksut ja keskener. hai	174 222,20	39 874,00
Sijoitukset	43 003,00	43 003,00
Osakkeet ja osuudet	43 003,00	43 003,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 725 685,88	19 259 804,30
Saamiset	6 425 567,51	8 339 561,17
Lyhytaik. saamiset	6 425 567,51	8 339 561,17
Myyntisaamiset	5 316 991,61	7 471 277,06
Muut saamiset	1 092 330,90	868 099,32
Siirtosaamiset	16 245,00	184,79
Rahoitusarvopaperit	14 746 338,46	0,00
Muut arvopaperit	14 746 338,46	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	4 553 779,91	10 920 243,13
	VASTAAVAA	VASTAAVAA
	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
	28 707 331,05	21 402 116,05
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	18 502 137,15	12 788 776,92
Peruspääoma	3 187 388,30	3 187 388,30
Edellisten kausien yli-/alijäämä	6 749 649,32	3 121 585,57
Tilikauden yli-/alijäämä	8 565 099,53	6 479 803,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 500,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	9 500,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	10 195 693,90	8 613 339,13
Lyhytaikainen	10 195 693,90	8 613 339,13
Ostovelat	5 176 686,86	3 380 435,44
Muut velat	147 829,83	4 253 245,72
Siirtovelat	4 871 177,21	979 657,97
	VASTATTAVAA	VASTATTAVAA
	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
	28 707 331,05	21 402 116,05

7 LIITETIEDOT

7.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla, mikäli niitä on. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmassa olevat hyödykekohtaiset poistoajat on muutettu kirjanpitolautakunnan (KILA) kuntajaoston 15.11.2011 uudistettujen suositusten alarajojen mukaisiksi (johtokunta 4.4.2012 asia 6 § 17). Em. hyödykeryhmäkohtaisia poistoajoja on noudatettu Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymässä vuoden 2012 tilinpäätöksestä alkaen.

Poistoperusteet ja johtokunnan päättämät hyödykekohtaiset poistoajat on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista".

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on kirjattu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuuspaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Vuodet 2021 ja 2020 ovat vertailukelpoisia keskenään. Tuloslaskelman esittämistapaa on muutettu, mutta vertailutiedot on korjattu vastaavasti. Vuonna 2020 henkilöstökorvaukset (sairausvakuutuskorvaukset, tapaturmakorvaukset, perhevapaakorvaukset) on esitetty omana eräänä henkilösivukulujen jälkeen. Henkilöstökorvaukset kuuluvat palkkojen ja palkkioiden erään, joten niitä ei esitetä enää erikseen vuonna 2021. Palkkojen ja palkkioiden erät ovat vertailukelpoisia keskenään.

Tuloslaskelman toteutusvertailussa sekä käyttötaloulosassa hallinnon sisäiset erät on kirjattu vuonna 2021 liiketoiminnan muihin kuluihin, kun ne vuonna 2020 olivat palvelujen ostojen ryhmässä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisönä Islab Verkko Oy, jonka omistus on 100 %. Islab Verkko Oy:n toiminta on alkanut 1.1.2019. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin liikelaitoskuntayhtymän tilinpäätöksessä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä keskinäinen omistus on eliminoitu.

Liikelaitoskuntayhtymän taseeseen oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Liikevaihdon erittely

(Liitetietotosite 1)

Liikevaihto	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Tutkimuspalvelut jäsenille	59 908 757	54 344 109	59 908 757	54 344 109
Tutkimuspalvelut tytäryritykselle	0	3 648		
Tutkimuspalvelut yhteistyökunnille	15 969 839	13 823 908	15 969 839	13 823 908
Tutkimuspalvelut muille asiakkaille	1 805 833	1 720 407	2 510 386	2 486 355
Tutkimuspalvelut itse maksaville asiakkaille	276 993	266 244	276 993	266 244
<i>Liikevaihto yhteensä</i>	<i>77 961 421</i>	<i>70 158 316</i>	<i>78 665 974</i>	<i>70 920 616</i>

Liiketoiminnan muut tuotot

(Liitetietotosite 2)

Liiketoiminnan muut tuotot	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
EVO ja VTR opetus- ja tutkimustoimintaan	115 735	111 976	115 735	111 976
Rahoitus viranomaistoimintaan	67 060	128 057	67 060	128 057
Muut tuotot	141 762	196 519	141 762	196 519
<i>Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä</i>	<i>324 557</i>	<i>436 552</i>	<i>324 557</i>	<i>436 552</i>

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri maksaa ISLABille vuosittain opetus- ja tutkimustoimintaan korvausta, joka laskentaperusteiltaan vastaa valtion tutkimusrahoitusasetuksessa 718/2013 sekä koulutuskorvausasetuksessa 343/2013 tarkoitettuja korvauksia (aikaisemmin "EVO-rahoitus").

Jäsenet ja liikelaitoskuntayhtymä ovat erillisillä sopimuksilla sopineet jäsenten lakisääteisiin velvollisuuksiin liittyvän laboratoriotoiminnan tuottamisesta (viranomaistoiminta) Itä-Suomen laboratoriokeskuksen toimesta.

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista
ja niiden muutoksista

(Liitetietosite 3)

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10.000 euroa (alv 0 %). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden koko hankintamenoista johtokunnan hyödykekohtaisesti määrittämän poistoajan mukaan.

Yhtymäkokouksen hyväksymät poistomenetelmät:

Käyttöomaisuuteen kuuluvat rakennukset	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	Tasapoisto
Kehittämismenot	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto
Liikearvo	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto
- atk-ohjelmistot	Tasapoisto
- muut	Tasapoisto

Arvioidut poistoajat:

Hyödykekohtaiset poistoajat on muutettu kirjanpitolautakunnan (KILA) kuntajaoston 15.11.2011 uudistettujen suositusten alarajojen mukaisiksi vuoden 2012 tilinpäätöksestä alkaen (johtokunta 4.4.2012 asia 6 § 17).

1. Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

2. Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
- sairaala, terveydenhoito- yms. laitteet	5 vuotta
- atk-laitteet	3 vuotta
- muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

3. Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

Liitetieto 16) Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutokset

(Liitetietotosite 4)

Poistoeron muutos	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Poistoeron lisäys	-559 770	-261 179
Poistoeron vähennys	298 399	146 471
<i>Poistoeron muutos yhteensä</i>	<i>-261 371</i>	<i>-114 708</i>

Vapaaehtoiset varaukset	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Investointivarausten lisäys	3 280 000	3 800 000
Investointivarausten vähennys	-562 770	-343 829
<i>Investointivarausten muutos yhteensä</i>	<i>2 717 230</i>	<i>3 456 171</i>

Investointivarauksia on purettu "Kertynyt poistoero"-tilille, ja kertynyttä poistoeroa on vastaavasti vähennetty ao. hankkeista tehtyjä sumu-poistoja vastaavilla summilla. Poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

(Liitetietotosite 5)

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Tietokone- ohjelmistot 1 005	Ennako- maksut 1020, 1190	Muut koneet ja laitteet 1 170	Muut osakkeet ja osuudet 1212, 1213	Keskeneräiset hankinnat 1 195	Yhteensä €
Poistamaton hankintameno 1.1.	63 635	1 598	1 994 203	143 003	39 874	2 242 312
Lisäykset tilikauden aikana	206 641		1 306 400		174 222	1 687 263
Rahoitusosuudet tilikaudella						0
Vähennykset tilikauden aikana		-1 598			-39 874	-41 472
Siirrot erien välillä						0
Tilikauden poistot	62 965		743 493			806 458
Poistamaton hankintameno 31.12.	207 310	0	2 557 110	143 003	174 222	3 081 645

Sijoitukset	Osakkeet konserniyhtiöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä €
Hankintameno 1.1.	100 000	43 003	143 003
Lisäykset			0
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	<i>100 000</i>	<i>43 003</i>	<i>143 003</i>

Liitetieto 20) Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhtiöt	Kotipaikka	Omistus- osuus
IslabVerkko Oy Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on 100 %	Kuopio	100,00 %

Liikelaitoskuntayhtymä omistaa 100 kpl/100% perustamansa tytäryhtiön IslabVerkko Oy:n (y-tunnus 2923506-5, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 1.000 euroa. Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 8.8.2018.

Muut yhteisöt	Kotipaikka	Omistus- osuus
Istekki Oy	Kuopio	0,23 %
Sansia Oy	Kuopio	0,70 %
Kuntien Tiera Oy	Helsinki	0,000032 %
Servica Oy	Kuopio	0,08 %
Monetra Pohjois-Savo Oy	Kuopio	0,0999 %
Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on kaikissa yhtiöissä alle 1/5		

Liikelaitoskuntayhtymä omistaa 20 kpl Istekki Oy:n (y-tunnus 2292633-0, kotipaikka Kuopio) A-sarjan osakkeita nimellisarvoltaan 20.000 euroa, yhden (1) kappaleen IS-Hankinta Oy:n (y-tunnus 2364760-8, kotipaikka Kuopio) A-sarjan osakkeita nimellisarvoltaan 2.000 euroa, 8 kpl Servica Oy:n (y-tunnus 2947618-4, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 2.500 euroa, 10 kpl Monetra Pohjois-Savo Oy:n (y-tunnus 2054342-4, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 100 euroa sekä yhden (1) Kuntien Tiera Oy:n (y-tunnus 2362180-3, kotipaikka Helsinki) osakkeen nimellisarvoltaan 3 euroa. Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on kaikissa osakkuusyhtiöissä alle 1/5.

Liitetieto 23) Saamisten erittely

(Liitetietotosite 6)

Saamiset tytäryhteisöiltä	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Myyntisaamiset	632 586	

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

(Liitetietotosite 7)

Oman pääoman erittely	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Peruspääoma 1.1.	3 187 388	3 137 388	3 187 388	3 137 388
Lisäykset		50 000		50 000
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	3 187 388	3 187 388	3 187 388	3 187 388
Muut omat rahastot 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Muut omat rahastot 31.12.				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	4 768 264	1 916 525	9 601 389	2 138 949
Voitonjako kuntayhtymän jäsenille	-2 851 739	0	-2 851 739	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 916 525	1 916 525	6 749 650	3 121 586
Tilikauden yli-/alijäämä	5 592 356	2 851 739	8 565 100	6 479 803
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>10 696 269</i>	<i>7 955 652</i>	<i>18 502 138</i>	<i>12 788 777</i>

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämään on lisätty investointivaraukset ja poistoero.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 916 525	1 916 525
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 592 356	2 851 739
Kertynyt poistoero 31.12.	912 610	651 239
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	6 817 230	4 100 000
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>15 238 721</i>	<i>9 519 503</i>

Eritys peruspääoman jakautumisesta

Jäsen	€	%
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	2 094 693	65,72
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terv. palv. kuntayhtymä	548 646	17,21
Etelä-Savon sosiaali- ja terv. palv. kuntayhtymä	280 056	8,79
Itä-Savon sairaanhoitopiiri	213 993	6,71
Ylä-Savon sote kuntayhtymä	50 000	1,57
<i>Peruspääoma yhteensä</i>	<i>3 187 388</i>	<i>100,00</i>

Investointivaraukset		kuntayhtymä
		2021
Investointivaraukset 1.1.2021		4 100 000
Lisäys 2021		
Laiteinvestoinnit	1 870 000	
Tilahankkeet	400 000	
Digitalisaatiohankkeet	<u>1 010 000</u>	3 280 000
Vähennys 2021		
Laiteinvestoinnit	-230 000,00	
Tilahankkeet	-123 129,40	
Digitalisaatiohankkeet	<u>-209 640,67</u>	-562 770,07
Investointivaraukset 31.12.2021		6 817 229,93

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

Investointivarauksia on purettu "Kertynyt poistoero"-tilille, ja kertynyttä poistoeroa on vastaavasti vähennetty ao. hankkeista tehdyillä poistosummilla. Poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

Erittely poistoerosta	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	912 610	651 239
* ei verotussyistä tehtyä poistoeroa		
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>912 610</i>	<i>651 239</i>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

(Liitetietosite 8)

Muut omistusyhteisyydet	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Ostovelat	161 579	206 733	163 177	208 416
<i>Yhteensä</i>	<i>161 579</i>	<i>206 733</i>	<i>163 177</i>	<i>208 416</i>

Liitetieto 31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti

	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Luotollisen sekkitilin limiitti	4 000 000	4 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	4 000 000	4 000 000

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Muut velat				
Muut velat	146 514	22 421	147 830	27 746
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>146 514</i>	<i>22 421</i>	<i>147 830</i>	<i>27 746</i>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

(Liitetietotosite 9)

Lyhytaikaiset siirtovelat	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 206 373	4 225 500	4 206 373	4 225 500
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	650 484	663 908	650 484	664 773
Muut siirtovelat	13 275	304 023	14 320	315 918
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	<i>4 870 132</i>	<i>5 193 431</i>	<i>4 871 177</i>	<i>5 206 191</i>

7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetiedot 38 ja 41) Vuokra- ja sopimusvastuut

(Liitetietosite 10)

Vuokravastuut	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Tilavuokravastuut, keskim. 6 kk irtisanomisaika	1 533 631	1 612 058	1 533 631	1 612 058
Seuraavalla tilikaudella maksettavat (12 kk)	3 067 261	3 224 115	3 067 261	3 224 115
Leasingvastuut yhteensä (*)	89 515	118 423	89 515	118 423
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	37 725	44 405	37 725	44 405
<i>Yhteensä</i>	<i>1 660 871</i>	<i>1 774 886</i>	<i>1 660 871</i>	<i>1 774 886</i>

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia

*) Sellaisten sopimusten kohdalla, jotka jatkuvat vuoden kerrallaan, ellei sopimusta irtisanota, on myöhemmin maksettavien erien laskennassa käytetty kolmea jäljellä olevaa vuotta.

 Käyttökorvaussopimusten mukaisten arvioitujen vuosimaksujen
 jäljellä olevien määrien yhteissumma

Käyttökorvaussopimukset	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020	konserni 2021	konserni 2020
Sopimusvastuut yhteensä	6 151 375	6 255 114	6 151 375	6 255 114
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 483 625	3 582 583	3 483 625	3 582 583
<i>Yhteensä</i>	<i>9 637 021</i>	<i>9 837 697</i>	<i>9 637 021</i>	<i>9 837 697</i>

Käyttökorvaussopimuksissa laitteista maksettava hinta määräytyy tuotantovolyymin mukaan. Vuosimaksut on arvioitu sopimusta tehtäessä arvioitujen tuotantomäärien tai viimeisimpien sopimuspäivitysten tietojen mukaan.

Liitetieto 39) Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	0	160 000

Määräaikainen takaus luottolimiitistä päättyi helmikuussa 2021.

7.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä aluelaboratioittain

Henkilöstön lukumäärä	31.12.2021		
	kaikki	vakinainen	HTV
Hallinto	17	13	17
Pohjois-Savon aluelaboratorio	324	272	289
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	151	133	132
Etelä-Savon aluelaboratorio	93	74	89
<i>Yhteensä</i>	<i>585</i>	<i>492</i>	<i>527</i>

Henkilöstön lukumäärä	31.12.2020	
	kaikki	vakinainen
Hallintokeskus	16	15
Pohjois-Savon aluelaboratorio	311	249
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	150	133
Etelä-Savon aluelaboratorio	99	77
<i>Yhteensä</i>	<i>576</i>	<i>474</i>

Henkilöstön määrä on poikkileikkaustilanne kunkin vuoden joulukuun 31. päivältä. Henkilöstö yhteensä sisältää määräaikaiset jne.

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot	kuntayhtymä 2021	kuntayhtymä 2020
Tilintarkastuspalkkiot	10 106	4960
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>10 106</i>	<i>4 960</i>

Liitetieto 46) Intressitahotapahtumat

Intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

8 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Vuoden 2020 voimaan astuneen säännöksen (kilpailulain 30 d §) mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailuilla markkinoilla toimimista, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40.000 euroa vuodessa. Kirjanpidon eriyttäminen on toteutettu erottamalla tutkimuspalveluiden myynnit omistajille, yhteistyökunnille, muille asiakkaille sekä itse maksaville. Myynnit omistajille ja yhteistyökunnille perustuu palvelujen tuottamisen järjestämisvastuuseen ja eivät ole kilpailuilla markkinoilla toimimista. Muille asiakkaille myynti sisältää osaltaan terveydenhuoltolain mukaista toimintaa, mutta myynnit on otettu kokonaisuudessaan huomioon eriytetyssä tuloslaskelmassa itse maksavien asiakkaiden myyntien lisäksi. Toimintakulut on eriytetty laskennallisesti käyttäen liikevaihdon suhdetta.

	Eriytetty tuloslaskelma
	<u>2021</u>
Liikevaihto	2 082 825
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	-929 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 668
Ostot tilikauden aikana	-535 668
Palvelujen ostot	-394 028
Henkilöstökulut	-721 867
Palkat ja palkkiot	-594 728
Henkilösivukulut	-127 139
Eläkekulut	-104 373
Muut henkilösivukulut	-22 767
Poistot ja arvonalentumiset	-21 545
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 545
Liiketoiminnan muut kulut	-187 147
LIIEKEYLI/ALIJÄÄMÄ	222 570
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 107
Korkotuotot	124
Muut rahoitustuotot	1
Muille maksetut korkokulut	
Korvaus peruspääomasta	-852
Muut rahoituskulut	-380
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	221 463
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	221 463

9 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Tilikausi 1.1.-31.12.2021

Johtokunta 25.2.2022

_____
Risto Kortelainen

_____
Antti Hedman

_____
Juha Hartikainen

_____
Ilkka Naukkarinen

_____
Riitta Smolander

_____
Saara Tavi

_____
Johanna Bjerregård-Madsen

_____
Merja Miettinen

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

____ / ____ 2022

Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy

_____
Marko Paasovaara
Tilintarkastaja
CEO/KHT/JHT/KTM HHJ

10 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Varsinaiset kirjanpitokirjat

Tilinpäätös	Sidottu
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Pääkirja	Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot	Paperituloste / sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	Paperituloste

Säilytystapa

Tositelajit

10 Kassatositteet/Muistiot	Sähköinen arkistointi
28-30 Pankkitositteet	Sähköinen arkistointi
32 Ostolaskut Rondo	Sähköinen arkistointi
34 Hyvitysten kohdistus osre	Sähköinen arkistointi
35 Ostolaskujen maksut	Sähköinen arkistointi
40 Myre viitesuoritukset	Paperituloste / sähköinen arkistointi
41 Myre käsintallennetut suoritukset	Paperituloste / sähköinen arkistointi
42 Intime yleislaskutus	Paperituloste / sähköinen arkistointi
47 Myre hyvitysten kohdistus	Paperituloste / sähköinen arkistointi
48 Sopimuslaskut	Paperituloste / sähköinen arkistointi
50 Asla-laskutus	Paperituloste / sähköinen arkistointi
54 Kappa-laskutus	Paperituloste / sähköinen arkistointi
80 Web-muistiotosite	Sähköinen arkistointi
81 Käsinkirjatut muistiotositteet (excel)	Sähköinen arkistointi
84 Palkkatositteet	Sähköinen arkistointi
85 Lomapalkkavelkatositteet	Paperituloste / sähköinen arkistointi
87 Sumu-poistot	Paperituloste / sähköinen arkistointi
96 Kirjanpidon tulos	Paperituloste / sähköinen arkistointi
98 Sisäisen laskennan tulos	Paperituloste / sähköinen arkistointi

Säilytystapa